

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Bestuurskundige Berichten januari 2012: Europa anno nu

Park, K.; Voordenhout, M.; Lachmipersad, R.; Poelgeest, L. van; Riet, Y. van; Tongeren, M. van

Citation

Park, K., Voordenhout, M., Lachmipersad, R., Poelgeest, L. van, Riet, Y. van, & Tongeren, M. van (Eds.). (2012). *Bestuurskundige Berichten januari 2012: Europa anno nu*. *Bestuurskundige Berichten*, 27(1). Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3212093>

Version: Not Applicable (or Unknown)
License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3212093>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

*Interview met Prof. Dr. B.
Steunenberg*

*Dr. Sebastiaan Princen over de rol
van Nederland in de EU*

*Daniël Mugge geeft zijn visie
over de Europese democratie*

TNT Post
Port betaald

Bestuurskundige Berichten

26e Jaargang, Nummer 1
Januari 2012

Semi-wetenschappelijk magazine van de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden

Europa anno nu

Retouradres: Postbus 9555 2300 RB Leiden

Het Beste

voor het openbaar bestuur

Acestes Public Sector Strategy is een onafhankelijk Nederlands adviesbureau dat overheidsinstanties adviseert en ondersteunt op gebied van strategie, beleid en organisatie.

Acestes is institutioneel lid van de B.I.L. omdat we er aan hechten een goede relatie te onderhouden met de gemeenschap van bestuurskundestudenten. Acestes is een bestuurskundige praktijk: onze methoden, onze benadering, de materie waarop wij ons richten en onze klanten maken het dat. Bestuurskundestudenten zijn daarom belangrijke mensen: velen zullen wellicht ooit klant van ons worden. En enkelen worden wellicht collega.

Wij zijn altijd op zoek naar het bestuurskundige toptalent om onze praktijk te versterken. Indien je beschikt over een mastergraad, goede studieresultaten, blijk geeft van enthousiasme voor de publieke zaak, oprechte interesse in een loopbaan als consultant en van een brede oriëntatie tijdens je studie, kijk dan op onze website: www.Acestes.nl

Waarde lezer,

Voor u ligt de eerste editie van de 26e jaargang van de Bestuurskundige Berichten. Een nieuwe redactie, een nieuw jaar en wellicht een nieuw Europa. Het thema van deze editie is 'Europa anno nu'. Europa verkeert momenteel in roerige tijden. Er is niet alleen een financiële crisis gaande, ook de rol van de Europese Unie zelf wordt betwist. De 'gewone' burger wordt overladen met berichten vanuit Brussel.

Prof. Dr. Steunenberg vertelt in een interview over de Griekse staatschuld en de toekomst van de eurozone. Dennis de Jong bespreekt in zijn column in hoeverre een Europa als superstaat wenselijk is. Ook is er artikel opgenomen met de rol die Nederland speelt in de Europese Unie, geschreven door Dr. Sebastiaan Princen. Daniël Mugge heeft een column geschreven over de democratie in Europa.

In het studiekatern is een interview opgenomen met de nieuwe docent aan het Instituut Bestuurskunde dhr. Schalk. Ook spoort de redactie van Bestuurskundige Berichten studenten op die in buitenland studeren. In het katern kunt u het eerste verslag vinden.

Natuurlijk mag het verenigingskatern niet ontbreken. Hierin kunt u zien wie in redactie dit jaar zit en welke leden nog meer een handje helpen bij de B.I.L. Verder zijn ook de week van..., een activiteitenverslag en een verhaal uit de oude doos opgenomen.

Dit keer vertelt Charlotte Peijpers-Kerner in het alumnikatern over haar studententijd bij de B.I.L en haar werk bij de Immigratie- en Naturalisatie Dienst.

Namens de redactie wens ik u veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,

Kirsten Park
Hoofdredacteur

Colofon

Bestuurskundige Berichten

Semi-wetenschappelijk magazine van de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden

Postbus 9555, 2300 RB Leiden
Tel. 071-5273696, Fax. 071-5273979
E-mail: secretaris@billboard.nl
Internet: www.billboard.nl

Jaargang 26, nummer 1 - Januari 2012

Hoofdredactie:

Kirsten Park

Eindredactie:

Malissa Voordenhout

Redactie:

Rajeev Lachmipersad, Leonoor van Poelgeest, Yannick van Riet, Max van Tongeren en Malissa Voordenhout.

Lay-out:

Kirsten Park

Aan deze editie werkten mee:

Eline Burgers, Dr. Antoaneta Dimitrova, Laurie Grasmeijer, Lisette de Heiden, Dennis de Jong, Daniël Mugge, Charlotte Peijpers-Kerner, Dr. Sebastiaan Princen, Rivka Miedema, Jalal Selmani, Kavish Sewnandan, Prof. Dr. B. Steunenbergh, Emiel Stöver, Babet Vente en Vera Voogd.

Advertenties:

Vera Voogd, Tel. 071-5273696

Redactieraad:

Prof. Dr. F.M. van der Meer
Drs. A.D.N. Kerkhoff

Oplage: 1250 exemplaren

Abonnementen:

Leden van de B.I.L. ontvangen Bestuurskundige Berichten gratis thuis. Voor niet leden kost een abonnement €11,35 per jaar. Dit dient te worden voldaan op bankrekening 56.65.22.357 t.n.v. de B.I.L. te Leiden o.v.v. 'Abonnement Bestuurskundige Berichten'.

Uitgever:

Orangebook | almanakken & verenigingsbladen
www.orangebook.nl

Bestuurskundige Berichten is een uitgave van de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden (B.I.L.) en verschijnt viermaal per jaar. Het is niet toegestaan zonder toestemming van de redactie op enigerlei wijze het geheel of delen van dit nummer te reproduceren. Waar redacteuren op persoonlijke titel hun mening geven is dit niet noodzakelijkerwijs die van de gehele redactie. De redactie behoudt zich het recht voor stukken in te korten, te wijzigen, dan wel niet te plaatsen.

Foto omslag: European Flag

ISSN 0920-5772

© Copyright 2012 B.I.L.

Informatie

Voor actuele informatie omtrent openingstijden van de B.I.L.-kamer, activiteiten van de B.I.L. en andere relevante zaken kunt u terecht op onze website: www.billboard.nl.

Mededelingen

Wijzigingen doorgeven

Bent u verhuisd of is uw telefoonnummer of e-mailadres gewijzigd? Geef uw wijzigingen door via secretaris@billboard.nl.

Bijdragen Bestuurskundige Berichten

Leden die interesse hebben in het leveren van een (thematische) bijdrage aan een volgende editie van de Bestuurskundige Berichten kunnen zich richten tot de Commissaris Bestuurskundige Berichten via BB@billboard.nl. Ook reacties op publicaties in deze editie worden zeer gewaardeerd.

Onderwijs evaluaties

Om bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs is de B.I.L. altijd op zoek naar leden die hun mening over het onderwijs willen delen. Aanmelden voor deelname aan een paneldiscussie kan via BEL@billboard.nl.

Inhoudsopgave

Wetenschappelijk

Griekenland: Paard van Troje voor Europese eenheid? 6

Kavish Sewnandan en *Max van Tongeren* interviewen Prof. Dr. B. Steunenbergh over de financiële situatie van Griekenland.

Het beste jongetje van de klas 9

Dr. Sebastiaan Princen over de rol die Nederland speelt in de Europese Unie.

Opinie

De Euro-crisis: Een crisis van democratie in Europa? 11

Daniël Mugge geeft zijn visie over de Europese democratie.

Neelie, Nederland geen Europese provincie! 16

Fractievoorzitter van de SP in het Europees Parlement, *Dennis de Jong* vertelt over Nederland en 'Brussel'.

Dr. Antoaneta spreekt over de Europese Unie en de crisis 14

In een interview met Antoaneta Dimitrova stelt *Yannick van Riet* vragen rondom de monetaire unie en de euro.

Studie

Groeten uit...??? 17

Een studieverslag van *Laurie Grasmeijer*, die momenteel in het buitenland studeert.

Interview met dhr. Jelmer Schalk 21

Malissa Voordenhout houdt een interview met Jelmer Schalk, een nieuwe docent binnen het Instituut Bestuurskunde.

New Public Management hervormingen in Canada 23

Eline Burgers, *Lisette de Heiden*, *Rivka Miedema* en *Babet Vente* analyseren de bestuurlijke vernieuwing in Canada.

Vereniging

Commissie BookBilders 26

De redactie van de Bestuurskundige Berichten 2011-2012 stelt zich voor.

Commissies B.I.L. 2011-2012 27

Welke commissies zijn er nog meer? Wie zit erin? En het belangrijkste, wat organiseren zij?

Verhaal uit de oude doos 28

Rajeev Lachmipersad gaat op onderzoek in de rijke B.I.L.-historie. Dit keer wordt de oprichting van de B.I.L. belicht.

De week van ... Jalal Selmani 29

Een kijkje in het leven van een student. *Jalal Selmani* vertelt wat hij heeft meegemaakt in een week.

Activiteiten verslag 30

Emiel Stöver en *Vera Voogd* hebben een verslag geschreven over de activiteiten die georganiseerd is.

Alumni

Terug in de tijd met Charlotte Peijpers-Kerner 32

Charlotte Peijpers-Kerner vertelt over haar studie ervaringen en haar functie bij Immigratie- en Naturalisatiedienst.

Griekenland: Paard van Troje voor de Europese eenheid?

door Kavish Sewnandan
en Max van Tongeren

Interview met Prof. Dr. B. Steunenberg (wetenschappelijk directeur Instituut Bestuurskunde en hoogleraar Bestuurskunde) over de Griekse staatsschuld en de toekomst van de eurozone.

Wat zijn volgens u de voornaamste oorzaken van de Griekse staatsschuld?

De oorzaken zijn een aantal factoren. De huidige regering van Griekenland vond bij zijn aantreden in 2009 een lijk in de kast. Men dacht te maken te hebben met een begrotingstekort van circa 3%, dit bleek echter 12-15% te zijn. Ook voor de staatsschuld bleken eerdere cijfers niet te kloppen. Dit ontzettend grote financieringstekort en schuld getuigen van een creatieve boekhouding. De Grieken stonden er dus veel slechter voor en hier zijn een aantal oorzaken voor te noemen. Ten eerste kwam de economie niet goed mee met andere economieën in Europa. Zo waren er geen (noodzakelijke) hervormingen doorgevoerd en had men te maken met verstikkende, nationale belemmeringen. Een goed voorbeeld hiervan in het systeem van vrachttransport, waarvoor een beperkt aantal vergunningen beschikbaar was. Die vergunningen kon je voor veel geld kopen en ontwikkelde zich tot een plaatsvervangende pensioenvoorziening voor vrachtwagenchauffeurs. Tegelijkertijd remt dat systeem nieuwe toetreders tot die markt en daarmee het concurrentievermogen. Daarnaast verborgen de economische voorspoed van eind jaren '90 en de lage rentestand de problemen, terwijl in feite de reële economie doorkwakkelde.

Wat vindt u van de huidige inspanningen van Europese regeringsleiders om de eurocrisis te lijf te gaan en vindt u het terecht dat Frankrijk en Duitsland hier het initiatief in nemen?

Het is goed dat ze het initiatief nemen, het is ook broodnodig. Maar de regeringsleiders van de eurolanden zijn te laat, te langzaam en niet doortastend genoeg. Het bestuurlijke arrangement van de monetaire unie werkt niet. Dit wisten we eigenlijk al, maar door deze crisis openbaart zich dat nu heel duidelijk. Er moet sprake zijn van een politieke unie, vooral op monetair gebied, wil je de

ationale onevenwichtigheden kunnen aanpakken. Of het gaat lukken is maar de vraag. Toen Duitsland en Frankrijk rond 2003 in de problemen kwamen met betrekking tot hun financieringstekort hebben we de gestelde eisen niet behouden, maar aangepast. Dat heeft de geloofwaardigheid van het stabiliteitspact geen goed gedaan en illustreert de beperkte commitment van sommige landen. Vandaag de dag hebben we nog steeds grote moeite met het nemen van beslissingen, aangezien iedereen vetorecht heeft en ingrijpende maatregelen kunnen worden tegengehouden. Dit moet anders. De besluitvorming duurt nu nog veel te lang, soms zelfs jaren, zoals we hebben gezien. Dit vormt een groot probleem, omdat financiële markten meteen in secondes reageren. Die gevolgen daarvan werken meteen door naar bedrijven en in onze nationale economieën.

Wat vindt u ervan dat Duitsland en Frankrijk nu een duidelijke voortrekkersrol op zich nemen?

Berlijn en Parijs worden nu gedwongen om nauw samen te werken. Deze twee landen, en dan met name Duitsland, zijn economische zwaargewichten die de kar moeten trekken in Europa. De visie van deze landen is heel bepalend voor de rest van de Eurozone. De coöperatie tussen Duitsland en Frankrijk is echter wel een schoolvoorbeeld van een gelegenheidshuwelijk. Beide partners weten dat zij elkaar nodig hebben, maar hebben zeer verschillende belangen en daarmee visies over hoe de problemen aangepakt moeten worden.

Het Europese onbegrip uit zich voornamelijk richting de Griekse politiek, maar ook richting de Griekse bevolking, waarbij een stereotype beeld van de 'Griek' is ontstaan. Deze zou lui en corrupt zijn en ook nog eens teveel staken. Hoe zou u dit beeld nuanceren en in hoeverre valt de Griekse bevolking iets te verwijten?

De Griekse bevolking valt niet echt iets te

"Als we Griekenland nu uit de Eurozone zouden zetten, dan zou dat getuigen van een symbolische politieke actie. Deze maatregel gaat namelijk voorbij aan het probleem"

verwijten. Je zou kunnen zeggen dat ze in het verleden de verkeerde leiders hebben gekozen. De Griekse politiek valt wel veel te verwijten, maar mijn grootste verwijt gaat uit naar de ontwerpers van de euro, die hadden Griekenland nooit tot de euro mogen laten toetreden. Daarnaast zijn er ook fouten gemaakt ten tijde van de toelating van Griekenland tot de EU. Destijds is de Griekse economie namelijk niet op eenzelfde wijze hervormd zoals we dat nu verwachten van nieuwe lidstaten. Die fout is echter wel te verklaren. Het land kwam net uit een dictatuur en lag strategisch ten opzichte van het toenmalige oostblok. Kern van deze missers is dat politici slechts met de korte termijn rekening houden en daarom vaak meer structurele problemen op de langere termijn niet willen aanpakken. Neem Nederland nu als voorbeeld: alle politici weten dat het Nederlandse pensioenstelsel hervormd moet worden, maar ze blijven het maar uitstellen. Niemand durft zijn of haar handen hieraan te branden. Het debat rondom de vergrijzing staat eigenlijk al jaren stil, terwijl men dit in de jaren '80 van de vorige eeuw al zag aankomen. Dat is dertig jaar wachten, pappen en nat houden.

Brengt volgens u de Griekse staatsschuld en dreigende faillissement de Europese eenheid nadrukkelijk in gevaar?

Griekenland kan formeel niet failliet gaan. Het ontwerp dat nu voorligt is een de facto faillissement, maar dit is maar een deel van de oplossing. Het ontwerp wat er nu ligt (gedeeltelijke schuldsanering en steun via het Europese noodfonds) zal de crisis niet oplossen. Dat vergt aanpassingen in Brussel en Athene. De Europese Unie zal haar bestuurlijke arrangementen moeten veranderen, waardoor de euro niet meer door een lidstaat voor langere tijd wordt 'geijzeld'. Dat betekent een betere controle op het nationale begrotingsbeleid, eerdere signalering van problemen en een meer proactief optreden door bijvoorbeeld de Europese Commissie. Verder moet worden nagedacht over het terugdringen van de rentever verschillen tussen economisch zwakke landen (zoals Griekenland, Italië en Spanje) en de landen met een sterkere economie (Duitsland en Nederland) en hoe keuzes op financieel-economisch terrein democratisch zijn gelegitimeerd. Daarnaast zijn in Griekenland structurele hervormingen noodzakelijk, waarbij de Europese Commissie een belangrijke rol zou moeten spelen. Dit is een grote kans voor Griekenland om zichzelf weer op de rails te krijgen. Dat is belangrijk voor Griekenland, maar ook voor andere Europese landen om in de toekomst nog een deel van de Griekse staatsschuld afgelost te krijgen.

"De coöperatie tussen Duitsland en Frankrijk is echter wel een schoolvoorbeeld van een gelegenheidshuwelijk"

Bent u van mening dat Griekenland uit de eurozone moet stappen, of desnoods hieruit moet worden gezet?

Als we Griekenland nu uit de Eurozone zouden zetten, dan zou dat getuigen van een symbolische politieke actie. Deze maatregel gaat namelijk voorbij aan het probleem. Als dreigmiddel is het waarschijnlijk goed om een stok achter de deur te houden, maar we zullen met Griekenland om de tafel moeten om te praten over hervormingen en het terugdringen van de schuld. Dit vergt voor Griekenland een lange en pijnlijk proces. De aflossing van een deel van de schuld is een kwestie van de lange termijn, waarbij je wellicht kunt denken aan een periode van zeker 50 jaar.

Als u nu gebruikmaakt van uw bestuurskundige visie, wat is dan de juiste oplossing voor de Europese Unie?

Er is geen 'grote' theorie om deze crisis op te lossen. Wat we wel kunnen vaststellen is dat het huidige bestuurlijke arrangement niet deugt. De casus Griekenland moet door de EU als een uitdaging worden gezien en met beide handen worden aangegrepen. We moeten ervan leren. Tegelijkertijd hebben we in de afgelopen 20 jaar gezien dat de EU wel degelijk is staat is geweest om ingrijpende hervormingen op relatief korte termijn tot een goed einde te brengen. Negen lidstaten zijn in een periode van ongeveer 10 jaar van een centraal geleide economie tot een goedlopende markteconomie en een democratische rechtstaat omgevormd. Dat is natuurlijk een >

fantastische prestatie en geeft hoop voor het oplossen van de huidige problemen.

Als we nu tot slot specifiek kijken naar Griekenland, zien we dat er min of meer gedwongen privatisering plaatsvindt. Wat zijn hiervan de gevaren?

Het gevaar van gedwongen privatisering is, is dat je eigendommen te goedkoop aanbiedt. Voor speculanten is het erg interessant om in deze situatie op de voorste rij te gaan zitten om goed-renderende onderdelen op goedkope wijze te vergaren. De Griekse overheid, maar ook de vertegenwoordigers van de Europese Centrale Bank, de Europese Commissie of het IMF moeten dit goed in de gaten houden. Tot slot wil ik benadrukken dat bij het kiezen van de aard van de hervormingen de burger niet mag worden vergeten. Daarom is het een goed idee om bijvoorbeeld een referendum te houden over dit soort kwesties, aangezien de burger inspraak moet hebben. De timing in Griekenland had echter niet slechter gekund. ■

Word nu lid van de Vereniging voor Bestuurskunde voor het Speciale studententarief van €18,70 per jaar.

Je ontvangt dan gelijk vier keer per jaar het tijdschrift Bestuurskunde.

Meer informatie? Surf naar www.bestuurskunde.nl

Vereniging voor Bestuurskunde

DE BRUG TUSSEN THEORIE EN PRAKTIJK

Het beste jongetje van de klas

door Dr. Sebastiaan Princen

Sebastiaan Princen is fellow van het Montesquieu Instituut. Hij is docent en onderzoeker aan de Universiteit Utrecht op het gebied van internationaal en Europees bestuur. Zijn onderzoek richt zich met name op agendavorming in de EU.

In de Europese discussie over de schuldencrisis, heeft de Nederlandse regering zich van haar strengste kant laten zien. Strikt toezicht op de financiën van de Eurolanden, uit te voeren door een onafhankelijke Eurocommissaris, met een interventieladder van automatisch oplopende sancties voor landen die zich niet houden aan de afspraken uit het Stabiliteits- en Groeipact. Dat is de strekking van het voorstel voor de versterking van het bestuur in de Eurozone die de Nederlandse regering in haar brief van 7 september uiteen heeft gezet.

Een vergelijkbare inzet is gekozen in de discussie over het zogenaamde 'six pack': zes maatregelen om het toezicht op de begrotingen en economische ontwikkeling van de Eurolanden te versterken. Op basis van deze maatregelen krijgt de Europese Commissie de bevoegdheid haar aanbevelingen aan individuele lidstaten kracht bij te zetten met financiële sancties, die alleen door een gekwalificeerde meerderheid van stemmen door de Raad van Ministers ongedaan kunnen worden gemaakt. Dit 'semi-automatische' sanctiemechanisme was precies wat de Nederlandse regering wilde, om te voorkomen dat zich een situatie zou herhalen als in 2003/2004, toen Duitsland en Frankrijk met succes sancties tegen zichzelf wisten tegen te houden.

Er zit iets paradoxaals in de Nederlandse steun voor deze maatregelen en de eigen, nog radicalere plannen. Immers, de plannen van de Nederlandse regering behelzen de overdracht van vergaande bevoegdheden aan de EU – iets dat in het overwegend Eurosceptische politieke klimaat van het moment op andere vlakken vrijwel onbespreekbaar is.

Een verklaring voor deze paradox is gelegen in de gedachte dat Nederland het beste jongetje van de klas is waar het gaat om de overheidsfinanciën. Nederland heeft zijn zaken op orde en zal het zich niet laten gebeuren dat de Europese Commissie

in moet grijpen om orde op zaken te stellen. De nieuwe toezicht- en sanctiemechanismen zijn er dan ook vooral voor andere (lees: Zuid-Europese) landen, die op die manier tot vlijt en zuinigheid moeten worden bewogen.

Hoewel dit sentiment in Nederland appelleert aan diepgewortelde stereotypen over de eigen 'volksaard' en die van andere landen, is het verstandig ons hier niet te zeer door te laten meeslepen. Het beeld van beste jongetje van de klas verdient namelijk een aantal behoorlijke nuancerings, die bij versterkt Europees economisch en financieel toezicht pijnlijk duidelijk kunnen worden.

"Ook bij de versterking van het Europese begrotingstoezicht gaat de Nederlandse regering er voetstoots vanuit dat deze elementen van het eigen beleid buiten schot zullen blijven"

Zo is de hypotheekrenteaftrek voor neutrale waarnemers van de Nederlandse economie en huizenmarkt een onlogisch en onhoudbaar systeem. De OESO heeft Nederland dan ook herhaalde malen geadviseerd de hypotheekrenteaftrek af te schaffen. Het ligt voor de hand dat andere onpartijdige en technocratische internationale instellingen tot een vergelijkbaar oordeel zullen komen.

Een andere steen des aanstoots is het wel zeer genereuze Nederlandse systeem van winstbelasting, dat veel internationaal werkende bedrijven naar Nederland heeft gelokt. Vanuit Nederlands perspectief is dat een staaltje van goed ondernemerschap, vanuit het perspectief van veel andere landen is het eerder een vorm van gelegitimeerde belastingontduiking, die de inkomsten van andere landen ondermijnt. Het is niet voor niets dat de Duitse en Franse >

regeringen al langere tijd aansturen op een Europese grondslag (en op termijn mogelijk een gemeenschappelijk tarief) voor de winstbelasting.

Deze kritiek op elementen van het Nederlandse systeem is al ouder en hoefde tot nog toe geen Nederlandse politicus te verontrusten. De OESO geeft alleen adviezen en als het gaat om belastingen is in de EU unanimititeit vereist om besluiten te nemen. Ook bij de versterking van het Europese begrotingstoezicht gaat de Nederlandse regering er voetstoots vanuit dat deze elementen van het eigen beleid buiten schot zullen blijven. Dat zou wel eens een fundamentele misrekening kunnen zijn, om twee redenen.

De eerste reden is gelegen in de logica van het begrotingstoezicht. Het toezicht van de Europese Commissie onder het six pack omvat niet alleen maatregelen om te hoge schulden en tekorten terug te dringen, maar ook maatregelen om toekomstige problemen te voorkomen. De situatie rond Spanje laat zien dat dat geen overbodige luxe is. Als het gaat om het begrotingstekort en de staatsschuld, scoort Spanje vrij behoorlijk. Dat beleggers desondanks het vertrouwen in Spanje dreigen te verliezen, komt vooral door de aanhoudend

"Nederland heeft zijn zaken op orde en zal het zich niet laten gebeuren dat de Europese Commissie in moet grijpen om orde op zaken te stellen"

hoge werkloosheid en de overspannen Spaanse huizenmarkt. Het Europees financieel-economisch toezicht heeft daarom ook betrekking op dit soort onderwerpen. Op haar website over het six pack meldt de Commissie dan ook dat de nieuwe maatregelen voor preventief economisch toezicht zich onder andere richten op 'asset bubbles' en 'competitiveness divergences'. Het is interessant te zien wat dat betekent voor een instrument als de hypotheekrenteaftrek.

Het is interessant in dit verband te kijken naar de aanbevelingen waar de Commissie dit jaar mee is gekomen in het kader van de 'Europa 2020' strategie. Deze aanbevelingen zijn nu nog onverbindend, maar het ligt voor de hand dat ze onder het versterkte begrotingstoezicht terug zullen komen, maar dan minder vrijblijvend. In haar aanbevelingen aan Nederland pleit de Commissie onder meer voor het vergroten van de arbeidsmarktparticipatie 'door de negatieve fiscale prikkels om te werken voor verdieners van een tweede inkomen te verminderen'. Hiermee komt ook de beruchte 'aanrechtssubsidie' onder vuur te liggen, een maatregel die de laatste jaren in de Nederlandse politiek juist is ontzien onder druk van

de (kleine) christelijke partijen. Ook beveelt de de Commissie aan rekeningrijden in te voeren. Deze laatste aanbeveling is weliswaar gesneuveld bij de behandeling in de Raad van Ministers, maar het is de vraag of dat in de toekomst even gemakkelijk zal gaan.

Daarmee dreigt de Nederlandse politiek het slachtoffer te worden van het rotsvaste geloof in de eigen financieel-economische superioriteit, dat kan worden samengevat onder het motto: 'wij hebben onze zaakjes netjes geregeld, dus wij hoeven nergens bang voor te zijn.' In de uitwerking van een sterker Europees toezicht op de Eurolanden zou dit wel eens heel anders kunnen uitpakken dan nu in Den Haag wordt voorzien. Dan wordt Nederland niet gevierd als beste jongetje van de klas, maar mokkend in de hoek gezet. ■

Dit artikel is terug te vinden op de website van het Montesquieu Instituut. (<http://www.montesquieu-instituut.nl>)

De Euro-crisis: Een crisis van democratie in Europa?

door Daniël Mugge

Daniel Mügge is docent internationale betrekkingen en internationale politieke economie aan de UvA. Zijn specialisme is de politieke omgang met internationale economische vraagstukken, en dan met name de regulering van financiële markten.

De Europese Unie bevindt zich in een crisis waarvan de uitkomst nog onduidelijk is. Misschien zal de EU-top van 8 en 9 december duidelijkheid bieden, al bleven bij voorgaande tops Europa en haar burgers vaak in het ongewisse. Terwijl de Eurocraten in de Brusselse catacomben blijven pogen oplossingen voor dit almaar groeiende probleem te vinden, groeit onder de Europese burgers vooral woede. Hoe zijn ze in deze impasse terecht gekomen? Hun argument is als volgt: hadden Europese ambtenaren en politici, ver verwijderd van Europese burgers en hun wensen, er niet een economische en monetaire unie doorheen gedrukt, zat Europa vandaag de dag niet met een crisis opgezadeld.

Op het moment dat het Europese project de grootste test tot nog toe moet doorstaan, roeren zich dus diverse nationale bewegingen. Nationale parlementen, vakbonden en ontevreden burgers eisen hun stem op in de Brusselse politiek, waar zij vroeger blij waren het beslissen aan anderen over te kunnen laten. Wie wil dat Europa niet uiteen valt, moet dus een balans zoeken in een moeilijke trade-off: nauw gedefinieerde nationale belangen aan de ene kant, en acceptatie van Europese politieke instituties, met al hun imperfecties, aan de andere.

"Terwijl de Eurocraten in de Brusselse catacomben blijven pogen oplossingen voor dit almaar groeiende probleem te vinden, groeit onder de Europese burger vooral woede"

Daarbij gaat de kritiek op de huidige pan-Europese democratie vaak te ver. De vraag is niet of één bepaalde gemeenschap - of het nu de Duitsers,

"...is het misschien niet de Europese Unie die kampt met een democratisch tekort, maar de nationale overheden"

de Grieken of de Nederlanders zijn - haar eigen lot kan bepalen of uitgeleverd is aan de grillen van besluitvormers elders in Europa. In een geglobaliseerde wereld hebben naties allang hun lot niet meer in eigen hand. Daarvoor is de invloed van ontwikkelingen buiten hun grenzen veel te groot. Hoe dichter we beslissingen bij burgers brengen, hoe minder invloed deze beslissingen zullen hebben op de wereld waarin zij leven. De werkelijke trade-off is die tussen de mate van directe vertegenwoordiging die een democratisch orgaan kan bereiken - zijn representativiteit - en de mate waarin het orgaan een verschil kan maken in de wereld - de effectiviteit.

Gezien vanuit deze benadering is het misschien niet de Europese Unie die kampt met een democratisch tekort, maar de nationale overheden. Anno 2011 kunnen Europese burgers alleen gezamenlijk iets bereiken. Wat geeft bijvoorbeeld het Italiaanse volk meer zeggenschap over de eigen socio-economische omgeving: een sterke Europese democratie met alle bijbehorende tekortkomingen, of het uitsluitend leunen op het nationale parlement zonder enige inmenging in de gang van zaken in de rest van Europa?

De Europese democratie is verre van perfect. Maar als het erom gaat de Europese burger een beslissende rol te geven in het Europa na de crisis, dan is het naïef te denken dat het leunen op nationale parlementen een verbetering kan brengen ten opzichte van de huidige situatie. We hebben geen terugkeer naar het 'ieder-voor-zich' principe nodig, maar een sterkere pan-Europese vertegenwoordiging van burgerbelangen. ■

Dit artikel is terug te vinden op de website van het Montesquieu Instituut (<http://www.montesquieu-instituut.nl>)

Neelie, Nederland geen Europese provincie!

door Dennis de Jong

Dennis de Jong is sinds juli 2009 de fractievoorzitter van de SP in het Europees Parlement. Hij is lid van de commissies interne markt, burgerlijke vrijheden (Justitie en Binnenlandse Zaken) en begrotingscontrole, en van het crisiscomité.

Of het nu aan de komkommertijd ligt, of dat de tijd er toch al rijp voor was, maar opeens lijkt er weer een meer fundamentele discussie losgebarsten over Nederland en de Europese Unie, kortweg 'Brussel'. Op 9 juli stond Eurocommissaris Kroes in de Telegraaf met een interview, waarin ze haar partijgenoot Rutte de mantel uitveegde over zijn 'europragmatisme': hij moest de Nederlanders nog maar eens uitleggen dat Nederland dik aan Brussel heeft verdiend. En ophouden met dat gezeur over een stijging van de Europese begroting met zo'n 5%. Altijd leuk, als liberalen onder elkaar ruzie hebben, maar de opmerkingen van Kroes zijn natuurlijk niet nieuw.

Veel interessanter was een artikel in de Volkskrant de dag ervoor. Ik doel hier op het ingezonden stuk van Marcel van Hamersveld. Hij pleit voor behoud van de nationale staten en het stoppen met overdracht van steeds meer bevoegdheden aan Brussel. De Europese Commissie noemt hij een politbureau dat helemaal niet gericht is op het dienen van de burgers, maar haar eigen agenda dwingend oplegt aan ons allemaal, of wij dat nu willen of niet.

De houding van Kroes bevestigt eigenlijk al

"Zij luistert niet naar wat gewone mensen zeggen, maar wil gewoon haar wil opleggen, ook als de meeste Nederlanders het niet met haar eens zijn"

direct het gelijk van Van Hamersveld. Zij luistert

niet naar wat gewone mensen zeggen, maar wil gewoon haar wil opleggen, ook als de meeste Nederlanders het niet met haar eens zijn. De SP heeft in een animatie uitgebeeld hoe het allemaal zo is gekomen. Het filmpje eindigt met de vraag: gaan we naar een superstaat Europa of richten we ons op samenwerking waarin de burger centraal staat en het ook voor het zeggen heeft? Kroes wil het eerste, de SP staat voor het laatste.

Los van de machtshonger is er nog wat anders aan de hand met de Brusselse Eurocommissarissen. Kroes noemde in het interview als belangrijkste voordeel dat we nu een interne markt in Europa hebben en dat die Nederland €2.000 per persoon per jaar oplevert. Ik weet niet of u iets gemerkt heeft van die €2.000, maar als u geen eigenaar bent van een groot bedrijf, zou me dat verbazen. Van die interne markt profiteren namelijk eerst en vooral de grote bedrijven die gemakkelijker hun producten over heel Europa kunnen verkopen. Maar ondertussen is de armoede in Europa alleen maar toegenomen en worden publieke voorzieningen uitgekleeft. Die maatschappelijke kosten rekent Kroes niet mee: zij was en is een echte neoliberal, net als de meeste van haar collega's.

De interne markt was het begin, later volgde de afschaffing van de grenscontroles en nu weer het Europese economische bestuur waarmee Brussel vat wil krijgen op zowat het gehele sociaal-economische beleid van de lidstaten. Stelselmatig haalt Brussel macht weg bij de nationale regeringen en geeft die aan de Brusselse bureaucraten met op de achtergrond de managers en speculanten die nergens zo goed bediend worden als in Brussel.

De gevolgen van al die stappen zijn nooit van tevoren aan de burger uitgelegd: dat je door de grenscontroles af te schaffen het vreemdelingenbeleid en zelfs het strafrecht aan Europa overlevert, dat wisten alleen de insiders. Aan de burgers werd alleen uitgelegd dat je nu zo fijn vrij kon reizen in Europa. Dat met de invoering van de euro in feite ook het sociaal-economische beleid aan Brussel werd overgeleverd, dat zei alleen de SP. Maar de ministers wisten het wél: toen een journalist van het Financieel Dagblad

aan Gerrit Zalm informeel vroeg of je de euro wel kon invoeren zonder centraal aangestuurd economisch beleid, antwoordde hij fijntjes: 'Ach, dat komt vanzelf wel, eerst een stukje hier, dan een stukje daar'. Maar dat zei hij niet publiekelijk: in plaats daarvan hield hij lachend zo'n euro omhoog en vertelde ons hoe leuk het was dat je nu niet meer geld hoeft te wisselen als je binnen de eurozone op reis ging. Het hele verhaal hoor je bijna nooit.

Onlangs was de Franse Eurocommissaris Barnier wél eerlijk: hij vond het tijd voor een federatief Europa, de Verenigde Staten van Europa. Lidstaten verworden tot provincies of op zijn hoogst zoiets als de Duitse 'Länder'. Zelfs dat is trouwens niet helemaal waar: de Länder in Duitsland hoeven hun begrotingen helemaal niet aan Berlijn voor te leggen, zoals onder het economisch bestuur de lidstaten moeten doen. En ook de Staten in Amerika hoeven dat niet te doen richting Washington. Toch is dat nu wel degelijk afgesproken door de Europese regeringsleiders. Je vraagt je af of de eurofielen de lat inmiddels al niet hoger hebben gelegd en of zij zelfs een VS van Europa niet te weinig vinden: misschien liever een eenheidsstaat of een Sovjet-Unie?

"Stelselmatig haalt Brussel macht weg bij de nationale regeringen en geeft die aan de Brusselse bureaucraten met op de achtergrond de managers en speculanten die nergens zo goed bediend worden als in Brussel"

Kroes en haar collega's zijn uit op oeverloze macht. Zelfs een financieel-economische crisis die door het casinokapitalisme is veroorzaakt, proberen ze te gebruiken om meer macht voor henzelf en het door hen bepleite marktdenken te krijgen: 'never waste a good crisis', is het Brusselse gezegde.

In 2011 pikken burgers dit niet meer. Natuurlijk, veel mensen hebben angst door eerst de bankencrisis en nu de schuldencrisis die zich de afgelopen weken vooral op Griekenland concentreerde. Maar diezelfde mensen zien Brussel niet als oplossing. Als de Eurocommissarissen eens echt naar de mensen zouden luisteren, zouden ze horen dat deze gewoon dichtbij willen regelen wat dichtbij kan en schoon genoeg hebben van alle misleiding en het machtsdenken door en van de eurofielen. Zij willen best en soms zelfs graag samenwerken om grote, grensoverschrijdende problemen aan te pakken. Maar Nederland een provincie van Europa? Dat niet! De SP zegt hen dit na. Nu alleen nog zorgen dat er in Brussel mensen komen te zitten die wél kunnen luisteren naar wat de burger te zeggen heeft, in plaats van te dansen naar de pijpen van machts- en marktdenkers. ■

Dr. Antoaneta Dimitrova spreekt over de Europese Unie en de crisis

door Yannick van Riet

Antoaneta Dimitrova is werkzaam bij het Instituut Bestuurskunde van de Universiteit Leiden. In een interview geeft zij haar op visie op de Europese Unie en de perikelen rondom de euro.

Wat zijn uw specialismen met betrekking tot de Europese Unie?

Allereerst de opleiding die ik heb gevolgd heeft betrekking op de Europese Unie en ook het proefschrift wat ik gemaakt heb, heeft als onderwerp Europese Studies. Mijn proefschrift ging over het beleid van de Europese Unie en de gereedschap om democratisering te stimuleren in de post-communistische landen van Oost-Europa, met specifieke aandacht voor Bulgarije en Slowakije. Ook heb ik aandacht besteedt aan de middelen die de Europese Unie levert en geeft om democratisering te stimuleren in de Europese Unie, en of de middelen die geleverd worden werken of niet.

Daarnaast ben ik gespecialiseerd in besluitvorming op Europees niveau. En de verhoudingen tussen nationale overheden, Europees Parlement, Europese commissie, Europese Raad en Raad van Ministers en hoe deze verhoudingen zijn veranderd in de verschillende verdragen zoals; Verdrag van Nice, Verdrag van Amsterdam en Verdrag van Lissabon. En daarbij kijkend naar het karakter van de Europese Unie van meer supranationaal naar intergouvernementeel.

En mijn derde grote interesse is het beleid in de Europese Unie en de verhoudingen met betrekking tot Oost-Europese buurlanden van de Europese Unie zoals; Oekraïne, Belarus, Rusland en wat de Europese Unie doet om democratisering in deze buurlanden te stimuleren en welk beleid zij tot deze landen hanteren.

Er is de laatste jaren en vooral de laatste maanden een hoop te doen geweest over Europa en de euro, hoe staat u in de discussie rondom de euro?

Aan de ene kant ben ik heel blij dat deze discussie zo prominent aanwezig is omdat studenten meer interesse krijgen voor European Governance, en studenten begrijpen nu dat het geen gelopen project is. Europa is weer actueel en interessant. In 1989 heeft Francis Fukujama zijn bekende artikel *The End of History* geschreven waarin stond dat de wereld, en dan vooral het bestuurlijke vlak, niet meer verandert omdat iedereen een liberale

democratie wil zijn. Het is duidelijk dat wij nog lang niet tot *the end of history* zijn gekomen met de Europese Unie. Een paar jaar geleden kregen studenten, naar mijn mening, steeds minder interesse in de Europese Unie, maar door de hernieuwde discussie rondom Europa wordt het weer actueel en merk ik ook dat studenten steeds

"Het kernbegrip is dus vertrouwen, wanneer lidstaten elkaar vertrouwen en elkaar toelaten kunnen problemen veel sneller verholpen worden"

meer aandacht hebben voor Europa.

Maar aan de andere kant ben ik heel bezorgd en denk ik dat we dichterbij een val van de euro zijn dan men zich realiseert. Dit kan naar mijn inziens een rampzalige ontwikkeling worden. Maar ik hoop dat de Europese leiders, net zoals in het verleden, zich bereidt gaan tonen om meer moeite te steken in Europese projecten. Maar het is vijf voor twaalf voor de euro en waarschijnlijk dus ook voor de Europese Unie. Want wanneer de euro valt, zal ook de Europese Unie en de Europese integratie een deuk oplopen, want ik kan me niet voorstellen dat bij een val van de euro de Europese Unie op dezelfde manier kan doorgaan. Persoonlijk vind ik het erg zorgelijk omdat we niet precies weten wat we de afgelopen jaren nou eigenlijk gehad hebben aan de Europese Unie. Vooral de rijkere landen denken dat ze zonder de Europese Unie op dezelfde manier hun export kunnen voortzetten. En dat we moeten inzien dat de Europese Unie heel veel heeft gedaan voor Nederland, we hebben het misschien wel zelf bereikt, maar dit was niet gelukt zonder de Europese Unie.

Denkt u dat wanneer de Euro valt en dus een val van de Monetaire Unie dit op bestuurlijk niveau ook gevolgen gaat hebben?

Ja, maar niet automatisch. Wanneer we een sterke Europese Unie hebben en dan vooral naar buiten toe, omdat we overkomen als een heel stabiele eenheid, gaan we geen grote problemen hebben. Echter de geloofwaardigheid van het Europees project en vertrouwen in de EU gaan een deuk oplopen. De sterkte van de EU is altijd geweest dat ze straalt naar buiten en dat ze op bestuurlijk, economisch, welvaren en democratisch gebied stabiel is. Wanneer we naar andere landen tonen

dat we veel ruzie hebben en geen eenheid vormen en we de euro niet als project kunnen volhouden, zal onze geloofwaardigheid en het vertrouwen in de Europese Unie door landen buiten Europa verminderen.

Is er een manier waarop we dat probleem kunnen verhelpen door een verandering in het bestuur van de Europese Unie?

Dit is natuurlijk mogelijk maar dit gaat nooit genoeg zijn. Wanneer er een probleem is, wordt door lidstaten als reflex gegeven dat de verhoudingen in de Europese instellingen zoals de Raad van de ministers, de Commissie en het Europees Parlement moeten veranderen. Maar deze methode is niet meer effectief en heeft zijn geloofwaardigheid verloren. Dit komt doordat een groot deel van de problemen in de Europese Unie te maken heeft met een gebrek aan vertrouwen en afspraken tussen lidstaten.

We hebben een mechanisme om landen te straffen wanneer een lidstaat zich niet houdt aan begrotingscriteria van het Verdrag van Maastricht; de Stability and Growth Pact in het kader van Economic and Monetary. We kunnen nog heel veel regels opstellen, maar het probleem is dat Europese landen opnieuw moeten leren samenwerken en elkaar leren vertrouwen. Anders kunnen we regels maken maar als niemand zich hieraan houdt dan hebben deze regels geen zin.

Het kernbegrip is dus vertrouwen, wanneer lidstaten elkaar vertrouwen en elkaar toelaten, kunnen problemen veel sneller verholpen worden.

Wat vind u ervan dat de technocraten de dienst uitmaken op dit moment in Italië en Griekenland?

Voor mij is dat totaal geen probleem, in de zin dat technische kabinetten in bijna alle landen bestaan, zelfs in Nederland als er een crisis is. Kijk naar

België die dat ook lange tijd hebben gehad. Het is dus geen probleem dat Papademos en Monti de dienst uit maken op dit moment, als het maar geen ontwikkeling is voor lange termijn, dus hooguit voor 1 of 2 jaar.

Ik weet dat technocraten, uit ervaring met oost-europese politiek, de afschuw niet hebben om kritiek te uiten en te zeggen dat de politiek gefaald heeft. Deze mensen zijn een verademing en zij kunnen objectief kijken naar de politieke situatie. Dus op zich maakt het niet uit dat technocraten het voor het zeggen hebben en is het zelfs een goede ontwikkeling voor de korte termijn. Alleen moeten we oppassen dat we niet echt een belangrijk hervormingsbeleid leiden zonder democratisch mandaat over de lange termijn. Wij moeten op een moment ook de mening van het volk vragen over vergaande bestuurlijk veranderingen in onze nationale en supranationale besturen.

Hoe staat u tegenover de Neuro en denkt u dat deze er komt?

Natuurlijk kan de Neuro er komen als de Euro uit elkaar valt en dan zal er door een natuurlijke dimensie een verbond komen tussen de Noordelijke landen. Dit zal echter geen goede oplossing zijn voor Nederland, maar voor de precieze onderbouwing waarom moeten we bij economisten zijn. Echter de export van Nederland zal een stuk duurder worden en dat zal niet zo goed zijn voor de Nederlandse economie. Als je kijkt naar Europa dan zal op dit moment de Neuro geen goede ontwikkeling zijn, wanneer de hele recessie in het begin van de Euro zou zijn gebeurd dan zou de Neuro een uitkomst geweest kunnen zijn. We zijn nu echter te hecht verbonden en hebben teveel belangen bij elkaar. Als we de Neuro nu inschakelen zou er door onzekerheid en wantrouwen geen goede economie opgebouwd kunnen worden en het alleen maar negatieve effecten hebben voor de Nederlandse economie.

Wat vindt u van het Nederlandse optreden in de huidige economische crisis?

Het optreden van de laatste paar kabinetten van Nederland is absoluut armzalig. Ze hebben er alles aan gedaan om de Nederlandse burger ervan te overtuigen dat de Europese Unie Nederland alleen maar slechte dingen heeft gebracht. Het gaat er alleen maar over wat de Europese Unie voor Nederland gedaan heeft maar niet wat Nederland voor de Europese Unie kan doen om de Europese

"We zijn dicht bij een val van de euro dan men zich realiseert"

Unie weer bovenop de crisis te krijgen. >

Als laatste, waarom heeft u een blog opgezet?

Dit om mijn mening op verschillende onderwerpen te ventileren naar vooral studenten en medewerkers. Wij geven in ons blog commentaar op de grote ontwikkelingen in Europa en de academische blik daarover. Wij zijn echter bewust dat bij een echte blog ruimte moet zijn voor vragen en opmerkingen. Dat is nu nog niet mogelijk, omdat alle bloggers op Eurosearch het heel erg druk hebben. Echter wanneer ik meer tijd heb, wil ik er actiever mee gaan werken en de discussie op mijn blog op gang houden. Wij hebben recent heel veel positieve reacties gehad op onze posting over globalisering en de jaarlijkse WRR lecture, dus het ontwikkelt in snel tempo. ■

*Heeft u interesse gekregen in het blog? Dan kunt u deze vinden op **www.eurosearch.wordpress.com**. Naast mevrouw Dimitrova schrijven ook meneer Steunenbergh en meneer Toshkov columns op dit blog.*

Groeten uit ... ???

door Laurie Grasmeijer

In elke editie van Bestuurskundige Berichten zullen we een studieverlag plaatsen van een B.I.L.-lid die in het buitenland zit. De eerste keer is het de beurt aan derdejaarsstudent Laurie Grasmeijer. Zij studeert daar momenteel een semester aan de Universiteit van Potsdam.

Liebe Grüße aus Potsdam

Afgelopen september ben ik voor een half jaar naar Duitsland verhuisd om daar aan de universiteit van Potsdam een paar vakken Politologie te gaan studeren. Ik hoefde niet lang te wennen, want na dag 1 leerde ik al een ontzettend leuke groep Erasmus studenten kennen bij de Duitscursus die ik de eerste weken hier heb gevolgd. De eerste vier weken heb ik een Duitscursus en een introductieperiode gevolgd, waar ik, zoals al gezegd, hele leuke mensen heb leren kennen. Aangezien iedereen hier in hetzelfde schuitje zit en iedereen hier alleen gekomen is, heb je allemaal hetzelfde doel en dat is zo snel mogelijk vrienden maken. Dit lukt dan ook vrij makkelijk, en doordat we zo intensief met elkaar opgetrokken hebben, zien we elkaar nu nog steeds elke dag.

Na tal van leuke activiteiten en een weekendje Hamburg, moet er na vier weken feest vieren ook gestudeerd worden.

Ik volg hier vakken over het Duitse politieke systeem, en zoals te verwachten zijn deze vakken in het Duits. Dit was in het begin erg pittig, vooral omdat ik ook drie seminars volg waarbij actieve deelname verwacht wordt. Hier heb ik de afgelopen weken dan ook presentaties voor moeten houden, die uiteindelijk allemaal goed zijn gegaan!

Aangezien Potsdam naast Berlijn ligt ben ik daar in elk vrij momentje te vinden. Ik vind het heerlijk om met mijn vriendinnen over de Kurfürstendamm te struinen, wat te drinken op de Hackescher Markt, naar de Alexanderplatz te gaan, en om uiteraard elk weekend andere discotheken te leren kennen in Berlijn. Op moment van schrijven (begin december) is de sfeer ontzettend gezellig hier met alle kerstmarkten. Ontzettend leuk om op dit moment hier te zijn, de sfeer is goed, de mensen zijn fanatisch en het is (nog steeds) niet ontzettend koud! Ik heb het hier echt onwijs naar mijn zin, en het is een super ervaring voor mij om hier te studeren.

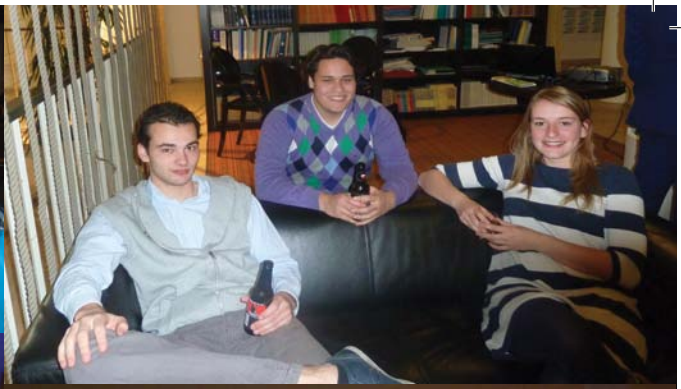
Lieve BIL'ers, ik hoop dat alles goed met jullie gaat en tot ergens in maart!

Liebe Grüße,

Laurie ■

Interview met dhr. Jelmer Schalk

Sinds dit college jaar is het instituut Bestuurskunde weer een docent rijker. Zijn naam is Jelmer Schalk en hij geeft momenteel beleid II aan de tweede jaars bachelor studenten. Bij binnenkomst in zijn kamer op de 5e van het FSW, die hij nu nog voor zichzelf heeft, krijg ik meteen een kop koffie aangeboden. Hij vertelt in het interview openhartig over zichzelf, zijn eigen studententijd en zijn plezier in het lesgeven. Bovendien geeft hij zijn pro-Europese mening over een aantal actuele vraagstukken.

door Malissa Voordenhout

Vertel eens iets over je loopbaan tot nu toe en je studententijd.

"Ik heb na de middelbare school een jaar in Italië gezeten om Italiaans te leren en ik heb daar op een schooltje gewerkt. Daarna heb ik eerst mijn bachelor sociologie gehaald in Tilburg. Ik koos voor sociologie omdat ik hoopte dat het een middenweg zou zijn tussen economie, waar ik rijk van zou worden en filosofie, waar ik gelukkig van zou worden. Het bleek uiteindelijk heel iets anders te zijn, maar ik vond het wel heel erg leuk en interessant. Ik was in Tilburg geen lid van een studentenvereniging maar woonde wel in een gezellig studentenhuus met 17 mensen. Daarna heb ik drie jaar in Utrecht gewoond en hier mijn research master gedaan. Ik was hier lid van de roeivereniging en daar heb ik nog steeds leuke contacten aan overgehouden. Ik was vooral fan van intro's, heb er denk ik wel 6 of 7 gelopen, zowel als kindje als als papa. Ik zie mijn studententijd wel als een ontzettend leuke tijd.

"Wat me heel erg opvalt is dat, vergeleken bij waar ik vandaan kom, erg veel aandacht wordt gehecht aan onderwijs als aparte tak van sport naast het onderzoek"

Hierna ben ik begonnen als rijkstrainee bij de gemeente Den Haag. Na een jaar kreeg ik een aanbod van een oud professor van mij om te gaan promoveren in Utrecht. Ik dacht als ik dat nu niet doe, doe ik het nooit meer, dus toen ben ik in Utrecht gaan promoveren op een sterk bestuurskundig onderwerp, namelijk netwerken in beleid. Zo ben ik eigenlijk tussen de sociologie en de bestuurskunde in beland. Ik heb me bij mijn AIOschap vooral bezig gehouden met beleidsimplementatie en dat komt ook sterk terug in het vak Beleid II, wat ik momenteel geef. Ik woon momenteel nog in de buurt van Utrecht, waar ik ook vandaan kom. Ik heb dan wel een tijdje in Italië gezeten en in Tilburg, maar Utrecht is wel mijn thuisbasis. Dat reizen is wel even wennen, aangezien ik nu full-time in Leiden zit. Het is dan ook wel de bedoeling om na verloop van tijd naar Leiden te verhuizen, of

naar Den Haag met oog op de geplande verhuizing van het instituut Bestuurskunde. Bovendien heb ik ook daar wel een verleden van mijn tijd als trainee en is daar natuurlijk vooral het publieke domein".

"Ik ben een echte Utrechter, maar het is wel de bedoeling om op termijn deze kant op te verhuizen, ik houd niet van reizen"

Hoe ben je in het onderwijs terecht gekomen?

"Ik geef al vanaf mijn tweede/derde collegejaar werkgroepen en sinds ik AIO werd ook echt colleges. Het lesgeven zit wel in de familie, mijn vader is docent. Nouja, hij is sportdocent, dat is natuurlijk wel wat anders, maar er zijn nog een paar mensen in de familie die in het onderwijs zitten. Het gaan lesgeven is niet iets waar ik echt specifiek over heb nagedacht, het is in principe als je onderzoek doet, iets wat je er gewoon bij krijgt, maar ik vind het ontzettend leuk. De interactie met studenten vind ik een hele fijne afwisseling met en aanvulling op onderzoek, wat je in je eentje achter een computer doet. Bestuurskunde zit niet echt in de familie, al is het nog een beetje afwachten welke kant mijn broertjes precies opgaan. Mijn moeder is wel manager in een groot bedrijf, maar dat heeft er ook niet veel mee te maken". Op mijn vraag wat voor colleges hij nog graag zou willen gaan geven, geeft hij aan geheel open te staan voor verschillende vakken, "ik ben vrij allround, dus sta ervoor open om alles aan te pakken". Gezien zijn achtergrond ligt Inleiding in de Sociologie erg voor de hand. "Methoden en technieken is ook iets wat ik erg leuk vind".

Hoe bevalt het werken op het FSW?

"Zonder te slijmen, is mijn beginperiode hier iets wat echt goede indruk op mij heeft gemaakt. De mensen hier hebben me geweldig opgevangen. Het voelde eigenlijk meteen alsof ik hier al een tijd rondloop. Wat me heel erg opvalt is dat, vergeleken bij waar ik vandaan kom, erg veel waarde wordt gehecht aan het onderwijs als aparte tak van sport naast het onderzoek. Vaak zie je op andere universiteiten dat onderzoek is waar het allemaal om draait, maar ik merk hier dat er echt

een passie is voor onderwijs. Er wordt veel gedaan aan bijvoorbeeld nieuwe leertechnieken er wordt heel veel initiatief getoond en ik vind het heel leuk om daarin mee te gaan”.

Om te kijken of meneer Schalk zich ook een beetje bezig houdt met actuele zaken, stel ik hem voor twee kwesties.

Ten eerste: Moet Mauro terug?

“Ik vind de oplossing, die gevonden is, in termen van de politieke afwikkeling van de zaak, eigenlijk wel een goede. Alleen denk ik dat Mauro er zelf niet al te blij mee is, zijn studievizum kan namelijk voor onbepaalde tijd worden verlengd en hij had natuurlijk liever een verblijfsvergunning gekregen. Maar het is een politiek acceptabele oplossing. De schade voor de mensen die “regels zijn regels”zeggen, wordt beperkt en in de praktijk komt het erop neer dat hij net zo lang kan blijven als hij wil, als zijn visum voor onbepaalde tijd wordt verlengd. Dit is natuurlijk wel een mooie case, die erop aanstuurt om op dit soort dingen strakker te gaan inspelen. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat iemand acht jaar lang aan het lijntje wordt gehouden”.

Gaat de Euro vallen?

“Het is natuurlijk een beetje koffiedik kijken, maar vallen gaat hij sowieso niet. Maar het kan dat hij wel wordt gescheiden, dat sommige landen uit de Euro stappen, misschien dat het voor bijvoorbeeld Griekenland niet echt houdbaar is. Ik ben zelf best pro-Europees, dus wat mij betreft blijft iedereen er zo lang mogelijk in, maar wat daarbij belangrijk is is dat de EU als zodanig meer besliskracht krijgt, zodat er effectief kan worden ingegrepen als lidstaten zich niet aan de begrotingsregels houden, in plaats van dat alle landen eerst moeten gaan zeggen of ze het allemaal wel OK vinden. Als founding father moet Nederland sowieso in de euro blijven en ook een belangrijke rol spelen als een van de economisch meest stabiele landen van de EU. Ik denk dat we linksom of rechtsom niet meer zonder de EU kunnen, nationaliseren en terug naar de Gulden lijkt mij geen optie.

“Wat mij betreft blijft iedereen zolang mogelijk in de Europese Unie, maar het is belangrijk dat de EU meer zeggenschap krijgt”

Wat inspireert je?

“Als socioloog ben ik opgevoed met Comte, Durkheim en Coleman als koningen van de sociologie. Ik ben zelf meer van de vroegere filosofen. Hobbes, Rousseau en Locke vind ik geweldig om te lezen naast schrijvers uit de Hollandse Gouden eeuw, dat is een beetje mijn hobby. Dat inspireert mij, maar ik lees verder van alles. Ik zou het vak politieke filosofie dan ook heel leuk vinden om ooit te geven”.

“De schade voor de mensen die “regels zijn regels”zeggen, wordt beperkt en in de praktijk komt het erop neer dat hij net zo lang kan blijven als hij wil, als zijn visum voor onbepaalde tijd wordt verlengd.”

Op mijn vraag of hij uitkomt voor zijn politieke voorkeur kijkt hij eerst even naar de voice recorder die naast hem op tafel ligt en meldt dan lachend dat hij sinds een jaar of twee lid is van D66, alleen op het moment niet heel actief, maar politiek is zeker iets dat hem interesseert.

Tot slot vraag ik de nieuwe docent naar zijn ambities en plannen voor de toekomst.

“Ik heb al veel gereisd en dat zal ook een hobby van me blijven, maar ik ambieer sowieso een wetenschappelijke carrière. In ieder geval in de bestuurskunde en mocht daar later nog iets bij komen kijken, zoals iets in de politiek of management in het publieke domein, sta ik daar zeker voor open. Maar onderwijs en wetenschap past het beste bij mij. En wat de rest van mijn leven brengt... dat zullen we zien!”■

Als dit jouw strategie is om de productiviteit te verhogen, moet je niet bij ORMIT zijn.

Een pizza als managementinstrument! Heb je betere ideeën over leiderschap, dan biedt ORMIT je een waardevol vervolg op je universitaire studie. Als hét adres op het gebied van Management Development, kun je als managementtrainee bij ORMIT rekenen op een aanpak die je aan alle kanten aanscherpt. Zo ga je twee jaar lang in een uniek managementtraineeprogramma op interim-basis aan het werk. Op uitdagende projecten bij vier toonaangevende organisaties uit ons netwerk.

Tegelijkertijd doorloop je een ontwikkelprogramma waarin coaching, intervisie en opleiding centraal staan. Daartbij ga je vanzelf deel uitmaken van de hechte community van 'ORMIT'ers', zelfs als je niet meer bij ORMIT werkt. Door deze combinatie van werken en leren, brengen we de manager in je boven. En kun je doorstromen naar een leidinggevende functie bij een van onze participanten. Dus wil je het beste uit jezelf halen, ga dan naar www.ormit.nl.

ORMIT. DEDICATED TO MAKING THE MOST OF YOUR TALENT.

In het ORMIT netwerk participeren onder andere: ABN AMRO, Alkermid, ANWB, Belastingdienst, Delta, DSM, Equens, Easent, Fortis, GVB, ING Groep, KLM, KWF, Ministerie van LNV, NS, Nieuw, NXR, Orijgewoud, Ordina, Oxfam Novis, Philips, Post, ProRail, Rabobank, RDW, Sanquin, Schakema, Shell, T-Mobile, TNT Post, Unilever, Unilever, Wárdid

New Public Management hervormingen in Canada

Analyse van de bestuurlijke vernieuwing in Canada in de periode 2000-2010.

door Eline Burgers, Lisette de Heiden, Rivka Miedema en Babet Vente

Bestuurlijke vernieuwing

Sinds het ontstaan van bestuur wordt nagedacht over bestuurlijke vernieuwing. De verhouding tussen de overheid en de maatschappij verandert, waardoor taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de overheid ook veranderen.

In dit onderzoek wordt onderzocht hoe bestuurlijke vernieuwing in Canada zich heeft ontwikkeld. Door antwoord te geven op de vraag 'Hoe en in hoeverre kan middels de padafhankelijkheidsbenadering van Lynn worden verklaard waarom New Public Management hervormingen van bestuurlijke systemen op centraal niveau in de periode 2000-2010 in Canada makkelijker dan wel moeilijker door te voeren waren?' wordt er een beeld geschetst van de trends en ontwikkelingen van de bestuurlijke vernieuwing in Canada.

New Public Management en het perspectief van Lynn

NPM richt zich op het verbeteren van de overheid, door managementtechnieken uit de private sector toe te passen. Hierdoor worden efficiëntie en effectiviteit van overheidsinstanties verbeterd (Peters, 2010: 328).

Terwijl de meeste verklaringen voor NPM uitgaan van een 'clean-slate', gaat Lynn in op de padafhankelijkheid die de continuïteit en veranderingen binnen een staat verklaart en kenmerkt: de bestuurlijke praktijken, instituties en structuren wijken nooit veel af van de weg zoals die is aangelegd door het verleden, zelfs niet als het om revolutionaire verandering gaat (Lynn, 2006: 22). Voor het bepalen van de mogelijkheid om NPM daadwerkelijk door te voeren, lenen zich de drie dimensies van Lynn, onderverdeeld naar conceptuele definities en voortvloeiend in operationele definities.

De eerste dimensie is 'structure'. De bestuursstructuur bestaat uit: 'formal and lawful delegations of specific responsibilities to designated officials and organizations' (Hill en Lynn, 2009: 2). Dit kan de activiteiten van ambtenaren beperken

of juist mogelijk maken en heeft zo invloed op het gedrag en de prestaties van ambtenaren (Lynn, 2006: 25).

'Craft', ofwel 'vakmanschap', vormt de tweede dimensie. Hiermee worden de persoonlijke vaardigheden van managers bedoeld om effectief te kunnen presteren in hun functies. Deze dimensie omvat de operationele en pragmatische zorgen van ambtenaren met managerstaken (Lynn, 2006: 27, 28). Bij de verhouding tussen politiek en bestuur kan enerzijds sprake zijn van politisering van de ambtenarij waarbij de taken van politiek en bestuur door elkaar lopen. Anderzijds kan er sprake zijn van een (formeel) scheiding van politiek en bestuur.

De derde dimensie genaamd 'institution' en vertaald als 'bestuurscultuur', doelt op de waarden waarvan organisaties en praktijk van publiek management doordrongen zijn. Voorbeelden van zulke waarden zijn eerlijkheid, spaarzaamheid, betrouwbaarheid en integriteit (Lynn, 2006: 31). De bestuurscultuur kan getypeerd worden aan de hand van de staatstraditie. Is er bijvoorbeeld sprake van een rigide Rechtsstaatmodel, met een geschreven grondwet, een duidelijke scheiding van politiek en bestuur en een coalitieregering, of van een Public Interest model? De verwachting is dat, wanneer er meer sprake is van een Public Interest model en de bijbehorende kenmerken, het gemakkelijker zal zijn om publieke sectorhervormingen door te voeren. De concepten zullen dan bepalend werken bij het doorvoeren van deze hervormingen. Als echter blijkt dat er bij Canada meer sprake is van een Rechtsstaatmodel zullen de kenmerken beperkend werken bij het doorvoeren van hervormingen.

Canada

Elk van de besproken dimensies kunnen worden onderverdeeld naar verscheidene conceptuele definities. Elk van deze concepten kan vervolgens worden beoordeeld naar het al dan niet bezitten van gunstige condities voor de doorvoering van NPM hervormingen.

De eerste dimensie, 'bestuursstructuur', valt uiteen in de conceptuele >

definities (de)centralisatie, horizontale coördinatie, regeringstype en constitutie. Canada is een federatie, opgedeeld in twee autonome bestuurslagen: de federale en de provinciale bestuurslaag. Naast deze twee bestuurslagen kent Canada ook het territoriale bestuur en het lokale bestuur, waardoor Canada getypeerd kan worden als een gedecentraliseerde federatie (Hubbard en Paquet 2010: 15). Een federatie kenmerkt zich door een grote kans op verstarring door de vetomacht van de staten die daarmee veranderingen kunnen hinderen en NPM-hervormingen kunnen tegenwerken.

Een ander kenmerk van de bestuursstructuur, of misschien zelfs wel bedrijfsstructuur zijn de zogenaamde 'Crown Corporations'. Dit zijn bedrijven met publiekrechtelijke bevoegdheden die in het bezit zijn van de overheid. Deze organisaties verschillen echter van andere overheidsorganisaties op het vlak van inrichting, ze zijn namelijk doorgaans ingericht als private bedrijven. Daarnaast leggen ze geen verantwoording af aan het parlement, maar aan hun eigen bestuur. De Crown Corporations zijn opgericht na het aantreden van de Mulroney government in 1984, toen vanuit de Verenigde Staten de theorie van "running government like a business" kwam overwaaien (Borins, 2002: 188). Inmiddels is een aantal van de Crown Corporations geprivatiseerd om ze efficiënter te maken.

Ondanks de vele bestuurslagen en departementen die Canada kent, is er ook een grote mate van horizontale coördinatie. Zo kent Canada onder andere het 'Privy Council Office', dat verantwoordelijk is voor alle ambtenaren en het overleg tussen de viceminister-president en de staatssecretarissen van alle ministeries verzorgt waardoor topambtenaren op het hoogste niveau met elkaar samenwerken (Privy Council Office 2011). De intensieve samenwerking maakt het mogelijk om problemen en een eventuele noodzaak tot veranderen snel op te sporen en integraal door te voeren.

Canada is een democratische, constitutionele monarchie met op dit moment Koningin Elizabeth II aan het hoofd en de 'Governor General' als haar vertegenwoordiger. Canada heeft een tweekamerstelsel, bestaande uit het 'House of Commons' en de Senaat en kent een meerderheidsregering. In een meerderheidsstelsel hoeven geen coalities en compromissen te worden gesloten, waardoor voorstellen gemakkelijk doorgevoerd kunnen worden en grote veranderingen zich na verkiezingen voor kunnen doen.

Canada kent een geschreven grondwet waarin onder meer de bestuursstructuur en de relatie tussen de overheid en de burger zijn vastgelegd. Sinds de scheiding van Engeland in 1982 is de grondwet van Canada vele malen geamendeerd.

Dit duidt op flexibiliteit, wat een indicator is voor veel veranderingen die gemakkelijk tot stand komen.

De tweede dimensie van Lynn, bestuurspraktijk, valt onder te verdelen in verhouding politiek-bestuur en bronnen voor beleidsadvies. Canada heeft, door het federale systeem, weinig ambtenaren op centraal niveau (OESO Rapport 17). Daarnaast streeft Canada ernaar om meer efficiëntie te bereiken door de hoeveelheid 'red tape' te verminderen door een afname van het aantal regels (Privy Council 2011). De 'Canadese WRR', ofwel het Privy Council Office, streeft ernaar objectief advies te geven, dat dus niet gekleurd is door eventuele partijvoorkeuren. Om zo goed mogelijk advies te kunnen geven maakt het Privy Council Office gebruik van technieken uit het New Public Management. Zo stelt het voor verschillende terreinen indicatoren op om de resultaten te meten van specifieke programma's (Privy Council Office 2011). Het onbevengene karakter van het instituut zorgt voor meer betrouwbaarheid en daarmee een grotere kans dat adviezen worden aangenomen, wat gunstig is voor het doorvoeren van NPM hervormingen.

Ook het Treasury Board streeft ernaar de ministers objectief advies te geven en stelt het resultaatgerichte Management Accountability Framework op, aan de hand waarvan de overheid wordt beoordeeld. Dit wordt gedaan door middel van verschillende maatstaven die ontleend zijn aan het NPM, waaronder de mate van klantgerichtheid, de transparantie en de structuur en werkzaamheden van het management. Een voorbeeld van een methode om aan deze criteria te voldoen is het invoeren van e-government. Canada was een van de eerste landen om dit in te voeren en is hier zeer succesvol in geweest. Door e-government worden de overheid en haar diensten meer toegankelijk voor de burger en ook voor de overheid kan e-government voor meer efficiëntie zorgen (Aucoin 2008).

Tenslotte wordt de derde dimensie van Lynn besproken: de bestuurscultuur. Hieronder valt de staatstraditie in een land. Een land wordt gekenmerkt door een Public Interest model met volkssoevereiniteit en een meerderheidsregering, of een Rechtsstaatmodel met een geschreven grondwet en bijbehorende 'starheid'. Canada vertoont kenmerken van beide modellen. Canada is sterk beïnvloed door de Angelsaksische traditie, waardoor de staatstraditie naar het Public Interest model neigt (Steen e.a., 2009: 5). In de praktijk zijn de kenmerken daarvan, zoals het idee van volkssoevereiniteit dat zich manifesteert in de macht van het parlement en het meerderheidsstelsel zichtbaar. Deze traditie heeft tot gevolg dat veranderingen makkelijker tot stand kunnen komen dan bij een Rechtsstaatsmodel (Van den Berg, 2011:

91) Het is echter veiliger om te constateren dat Canada een mengvorm is van het Public Interest model en Rechtsstaatmodel. De elementen uit het Rechtsstaatmodel zijn namelijk ook belangrijk voor het onderscheid tussen de staatstradities en sommige daarvan, zoals de geschreven grondwet en sterke mate van decentralisatie, komen voor in Canada.

Padafhankelijkheid en de noodzaak tot verder onderzoek

Dit onderzoek is gedaan om uit te vinden of middels de padafhankelijkheidsbenadering van Lynn kan worden verklaard waarom NPM-hervormingen van bestuurlijke systemen op centraal niveau in de periode 2000-2010 in Canada makkelijker dan wel moeilijker door te voeren waren.

Het pad van Canada lijkt gunstig uit te vallen ten aanzien van hervormingen in het publiek management: het ziet er naar uit dat het land NPM-hervormingen heeft kunnen doorvoeren. De verwachting was dat de staatstraditie bepalend zou zijn voor het wel of niet doorvoeren van NPM-hervormingen. Uit de analyse is echter gebleken dat de staatstraditie niet doorslaggevend is bij de mogelijkheid om te hervormen, want de staatstraditie van Canada is een mengvorm van het Public Interest model en het Rechtsstaatmodel. Deze combinatie zou dus niet de beste conditie zijn voor het doorvoeren van veranderingen.

Dit roept vragen op over welke factoren dan wel doorslaggevend zijn voor het gegeven dat het pad van Canada makkelijk onderbroken kan worden: liggen deze bijvoorbeeld in het gewicht van bepaalde concepten of zijn er ook nog verschillen in de mate van starheid van federaties? Om hier wat over te zeggen is verder onderzoek vereist. ■

Referenties

- Aucoin, P. (2008), 'New Public Management and New Public Governance: Finding the balance', in: D. Siegel en K. Rasmussen (red.), *Professionalism & Public Service: Essays in honour of Kenneth Kernaghan*, Toronto: University of Toronto Press, p. 29
- Berg, C.F. van den (2011), *Transforming for Europe: The Reshaping of National Bureaucracies in a System of multi-level governance*, Leiden: Leiden University Press.
- Borins, S. (2002), 'New Public Management, North American style', in: K. McLaughlin, S.P. Osborne en E. Ferlie (red.), *New Public Management: current trends and future prospects*, Londen: Routledge, p. 188.
- Hill, C.J. en L.E. Lynn (2009), *Public Management: a three-dimensional approach*, Washington: CQ Press.
- Hubbard, R. en G. Paquet (2010), *The case for decentralized federalism*, Ottawa: University of Ottawa Press.
- Lynn, L.E. (2006), *Public Management: old and new*, New York: Routledge.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (2009), *OECD Efficiency study*, Paris, OECD Conference Center.
- Steen, T., T. Kerkhoff en F. van der Meer (red.) (2009), *New Public Management voorbij? Negen landenstudies naar hervormingen binnen de centrale overheid*, Leiden: Universiteit Leiden.
- Parlement & Politiek, <http://www.parlement.com>.
- Prime Ministers of Canada (2011), <http://canadaonline.about.com/od/primeminister/a/pms.htm>.
- Privy Council Office, <http://www.pco-bcp.gc.ca/aia/index.asp?lang=eng&page=about-sujet&sub=structure&doc=structure-eng.htm>.
- Privy Council Office, Report on Plans and Priorities 2011-12 op <http://www.tbs-sct.gc.ca/rpp/2011-2012/inst/pco/pco-eng.pdf>
- The Governor General of Canada, <http://www.gg.ca/document.aspx?id=3>.
- Treasury Board of Canada, <http://www.tbs-sct.gc.ca/maf-crg/overview-apercu/overview-apercu-txt-eng.asp#fig1>.

Commissie *BookBilders*

De commissie Bestuurskundige Berichten 2011-2012 "*BookBilders*" stelt zich aan u voor.

Rajeev Lachmipersad

Jaar: 1e jaars Bestuurskunde

Vereniging: B.I.L en HSFN

Hobby's: films kijken, met vrienden uitgaan, muziek luisteren en Dholak (een Surinaams muziekinstrument) bespelen

Wat wil je dit jaar doen met de BB: Sowieso een leuke tijd beleven met mijn studievereniging en meerdere interessante artikelen schrijven. Ook lijkt het me interessant nieuwe mensen te ontmoeten d.m.v. de interviews.

Leonoor van Poelgeest

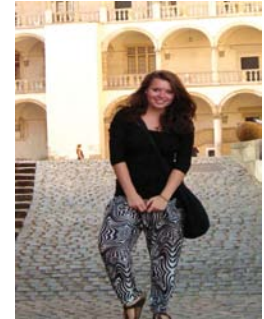
Naam: Leonoor van Poelgeest

Jaar: 1e jaars Bestuurskunde

Vereniging: LSV Minerva en de B.I.L.

Hobby's: Reizen, hockeyen, "slechte" films kijken en taarten bakken

Wat wil je dit jaar doen met de BB: Er een klein stukje van mezelf in laten zien.

Yannick van Riet

Jaar: 1e jaars Bestuurskunde

Vereniging: de B.I.L. en Minerva

Max van Tongeren

Jaar: Tweedejaars Bachelor

Vereniging: SIB Leiden en B.I.L.

Hobby's: Lezen, reizen, uitgaan en sporten

Wat wil je dit jaar doen met de BB:

Ik wil net als vorig jaar een mooie BB maken, waarin ruimte is voor nieuwe ideeën en een goede balans bestaat tussen de verschillende katernen. Verder kijk ik er naar uit enkele mooie interviews af te nemen en de BB mooier te maken dan ooit!

Malissa Voordenhout

Jaar: 3e jaars Bestuurskunde

Vereniging: de B.I.L. natuurlijk!

Hobby's: Streetdance, paardrijden, winkelen en schrijven

Wat wil je dit jaar doen met de BB: Zorgen dat hij zo leuk interessant en mooi wordt, dat alle B.I.L. leden iedere keer in spanning wachten op het volgende exemplaar.

Commissie Bestuurskundige Berichten 2011-2012

Commissies B.I.L. 2011-2012

De B.I.L. heeft altijd wel iets te bieden, maar dat gebeurt niet vanzelf. Gelukkig zijn er genoeg mensen bij de B.I.L. die een handje willen helpen. Deze mensen zitten verspreid over acht commissies. Dit zijn de andere zeven commissies van 2011-2012.

Acquisitie & Alumni "Renda-B.I.L."

Sponsors binnenhalen en activiteiten organiseren gericht op leden & alumni.

Michelle Batenburg
Boudewijn Bisschop
Roos Bruynsteen
Romy van der Kooij
Luc Ruth
Ineke Spinder

Buitenland "Klugvaart"

Organiseren van een korte, lange en master reis.

Iris Grimmerink
Elmar van Holten
Arthur van der Kwast
Pauline Rademakers
Nando Steenhuis
Jan Stol
Tim Zuidberg

Activiteiten & Master "Impact"

Organiseren van alle formele en informele activiteiten van de vereniging.

Osman Aksoycan
Aïda Ariian
Monique de Jong
Rosa Meurink
Michel Michaloliokos
Sylvia van Oevelen
Jane Schalker
Emiel Stöver

Introductie "BIC"

Organisatie van de BBO en EBM Tweedaagse in februari.

Leonore Elias
Dirk van Hoorn
Lennart Hurman
Agnes Jongeneelen
Simon de Waal

Almanak "Bijzonder Interessante Lectuur"

Meewerken aan de totstandkoming van een naslagwerk over dit collegejaar.

Lisa de Kok
Alexandrea Nabilskaya
Gelmar Neuteboom
Claudia van der Pol
Marieke Reitsma
Folkert Stuij

ICT "Hippe Shit & Moderne Dingen"

De website up-to-date houden

Boudewijn Bisschop

B.E.L. "IrreplaceaB.E.L."

Een bijdrage leveren aan de evaluatie van het onderwijs door onder andere het organiseren van paneldiscussies.

Saskia van den Berg
Tim Edwards
Mahamed Xasan
Marieke van der Zwan
Marloes Pollemans

Verhaal uit de oude doos

De oprichting van de B.I.L.

door Rajeev Lachmipersad

In iedere editie wordt een onderwerp uit de B.I.L.-geschiedenis belicht. Dit keer neemt de commissie de oprichting van B.I.L. onder loep.

Al 27 jaar, sinds 1985, hoort iedereen die in Leiden Bestuurskunde studeert, thuis bij de B.I.L. Of je nou in het bestuur zit, in een commissie of gewoon lid bent, we hebben allemaal als toekomstige bestuurskundigen met de B.I.L. te maken. Al is het maar vanwege de goedkopere studieboeken die je bij ons kan verkrijgen. Maar hoe is dit eigenlijk allemaal ontstaan. Hoogste tijd om weer eens terug te kijken op het ontstaan van ons aller B.I.L. In 1972 stapte van Braam (geboren in 1923, te Zaanstreek) over naar de Universiteit Leiden. Volgens van Braam was de Bestuurskunde een jonge wetenschap, rusteloos op zoek naar zijn identiteit, maar met een grote toekomst in het verschiet. Van Braam stelde voor te komen tot een politiek-bestuurlijke studierichting binnen de Faculteit der Sociale Wetenschappen, gecombineerd met Sociologie, Politicologie en Bestuurskunde. Dit idee kreeg een warm onthaal, ook bij het College van Bestuur.

In het begin van de jaren 80 werd er in het hoger onderwijs bezuinigd. Ondanks dat zat juist Bestuurskunde als studie en wetenschapsgebied in de lift. Dhr. In 't Veld (Directeur-generaal Hoger Onderwijs) had de ambitie Bestuurskunde binnen de Randstad te brengen. De drie Randstedelijke universiteiten: Leiden, Delft en Rotterdam moesten gezamenlijk de opleiding verzorgen. Delft trekt zich echter op het laatste moment terug. Het zijn uiteindelijk Universiteit Leiden en de Erasmus Universiteit Rotterdam die samen verder gaan, wat resulteert in een gezamenlijke opleiding Bestuurskunde in september 1984. In Leiden is van Braam de aangewezen persoon om deze opleiding op te zetten.

Nog voor 1984 stuurt van Braam zijn student-assistent Ruijgrok naar de Universiteit Twente, aangezien zij al sinds 1974 een aparte bestuurskundeopleiding verzorgen. Tijdens zijn 'verkenningssmissie' komt Ruijgrok erachter dat ze in Twente ook een aparte studievereniging hebben, genaamd Sirius. Hij brengt dit idee mee naar Leiden en van Braam keurt dit meteen goed. Een nieuwe studierichting zonder studievereniging is incompleet. Samen studeren is ook gezamenlijk op excursie gaan, een blad uitgeven, elkaar helpen en opvangen. Zaken die men als student zelf tot leven

moet brengen.

Dat 'zelf tot leven brengen' wordt uitbesteed aan Ruijgrok. Tijdens een college roept van Braam geïnteresseerde studenten op zich bij Ruijgrok te melden. Een aantal enthousiastelingen melden zich. Dit is een groep die later bekend zou komen te staan als het oprichtingsbestuur.

Op Rapenburg 59 brainstormt het oprichtingsbestuur over de naam, het logo en de structuur. Uiteindelijk komt men er naar veel gelachen op de juiste naam: de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden, B.I.L. Een naam dat toen veel hoofden deed schudden. 22 mei 1985 wordt officieel gezien als de geboortedag van de B.I.L., aangezien sinds deze dag de vereniging ingeschreven staat bij de Kamer van Koophandel.

Om studenten aan te trekken, moet Ruijgrok hen iets aantrekkelijk aanbieden. En dat doet hij, namelijk met wat nu nog steeds de grootste aantrekkingskracht is van de B.I.L.: de boekverkoop. Door massaal studieboeken in te kopen, weet Ruijgrok korting af te dwingen en het gedeeltelijk door te berekenen bij de studenten. Met de rest worden de financiële gaten gedicht en activiteiten georganiseerd. Door de groeiende boekverkoopopbrengsten en de latere komst van sponsors, kan de B.I.L. zich meer activiteiten permitteren en zo meer leden.

Op 23 oktober 1985 treedt, tijdens de Algemene Leden Vergadering, het oprichtingsbestuur af en wordt er een nieuw bestuur (ook wel gezien als het eerste bestuur) benoemd, met Rogier Rijnja, voormalig secretaris van het oprichtingsbestuur, als voorzitter. ■

Logo B.I.L. 1985-1992

De week van ... Jalal Selmani

Ook deze keer nemen we een kijkje in het leven van een B.I.L.-lid. Dit keer vertelt Jalal Selmani over een normale week in november. Jalal is eerstejaars EBM student.

Maandag 21 november

Maandag ben ik de hele dag actief bezig. Ik heb 2 hoorcolleges achter elkaar, van 11:00 tot 15:00 uur. Maar dan is mijn dag nog niet eens voorbij, want na mijn laatste hoorcollege haast ik me naar het USC om met andere Bestuurskunde-studenten te zaalvoetballen. Dit doen wij twee uurtjes. Rond 17:30 uur douche ik en pak ik zo snel mogelijk de trein naar Amsterdam, om vervolgens net voor etenstijd thuis te zijn. Na het eten neem ik in 2 uurtjes mijn klassieke bestuurskundige teksten door, omdat ik de leesvragen op tijd in moet leveren...Ik moet wel eerlijk zeggen dat dit mij niet altijd lukt omdat ik na een halfuurtje al in slaap val. Maar gelukkig, dinsdag begin ik om 13:00 uur. De volgende ochtend dan maar vroeg wakker worden!

Dinsdag 22 november

Dinsdag is een super dag! Ik heb een hoorcollege van 13:00 tot 15:00 uur. Vervolgens heb ik twee tussenuren en dan heb ik een werkcollege Bestuurskunde van 17:00 tot 19:00 uur. Dus in de tussentijd ga ik altijd met medestudenten even de stad in om wat lekkers te eten. Iedere week eten we wat anders. Op deze manier leren we de restaurantjes in Leiden kennen! Echter, deze week is er een wijziging in deze regelmatigheid gekomen, omdat we met onze werkgroep en onze werkgroepdocent afgesproken hebben om na de werkgroep ergens te eten in Leiden. Dit was supergezellig! Dit maakt onze werkgroep uniek, omdat wij op deze manier laten zien dat de sociale cohesie binnen onze werkgroep verreweg de beste is, vergeleken met andere werkgroepen!

Woensdag 23 november

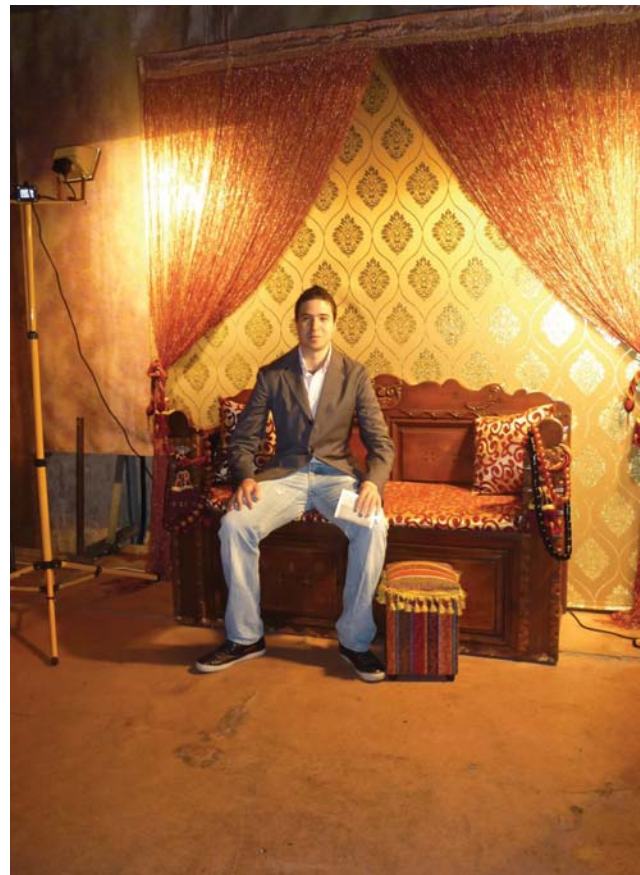
Woensdag slaap ik altijd lekker uit, omdat ik vrij ben. Maar ik heb op dit moment iedere donderdag een werkgroep economie, dus als ik wakker word moet ik helaas wel weer in de boeken...

Donderdag 24 november

Donderdag heb ik 2 werkgroepen achter elkaar van 13:00 tot 17:00 uur. Het mooie is dat ik daarna weekend heb. Daarom spreek ik na 17:00 uur weleens iets af om in de stad te drinken met een aantal medestudenten. Het kan ook zijn dat we even naar Den Haag gaan om de boel onveilig te maken. Natuurlijk zal ik het woord 'onveilig' even conceptualiseren in dit zinsverband; met onveilig bedoel ik dat we helemaal losgaan als paarden, omdat wij als bestuurskundigen (in wording) de hele week hebben overleefd!

Vrijdag 25 november

Iedere vrijdag sta ik om 9:30 uur mensen wakker te bellen in het callcenter waar ik werk. Natuurlijk moet ik als student mijn geld verdienen om mijzelf te onderhouden.■

Activiteiten verslag

De afgelopen maanden zijn er weer velen activiteiten georganiseerd voor de B.I.L.-leden. Hier kun je teruglezen wat er onder andere is georganiseerd. Natuurlijk gaan we volgend semester verder met organiseren van nieuwe activiteiten.

door Emiel Stöver en Vera Voogd

De volgende activiteiten zijn georganiseerd door de Activiteiten commissie en worden beschreven door eerstejaars Emiel Stöver.

Kroegentocht

Als trots lid van de activiteitencommissie (IMPACT) was ik op 11 oktober aanwezig bij de kroegentocht. Voordat we aan deze tocht der tochten zouden beginnen leek het ons een leuk idee om als commissie samen wat te gaan eten bij La Bota. Op een gegeven moment was het tijd om richting de Einstein te gaan. Hier voegden wij ons bij de rest van de leden. De sfeer zat er snel goed in, het ene drankje volgde op de andere. Na een poosje was het alweer tijd om naar de volgende kroeg te gaan, dat was de Storm. De rest van de avond verliep in goede banen en de sfeer zat er goed in. De Odessa was de laatste kroeg waar we die avond naar toe zijn gegaan en werd daarom onze 'sneuvelkroeg'. Langzaam druppelden de leden weg. Een mooie eerste activiteit om het jaar mee te beginnen naar mijn mening.

Café de Vijfde

Op 14 oktober 2011 was het dan zo ver: Café de Vijfde. Om eerlijk te zeggen had ik hier nog nooit over gehoord, maar als sjaars zijnde kun je daar nog mee weggomen. Het concept werd me wel snel duidelijk. Interessante presentaties onder het genot van een biertje en wat chips. Ideaal, vanuit het oogpunt van een student lijkt mij zo. Uiteindelijk bleek dit concept voor meerderen erg aantrekkelijk te zijn en was de activiteit; Café de Vijfde goed bezocht. Die avond kregen we twee presentaties, één van Pedro Roco en de andere presentatie was van Jessie Post. Erg leuk om er achter te komen wat voor een soort scriptie of bachelor onderzoek je

kunt doen. Menneer Roco had een stuk geschreven over de veiligheid in de EU. Mevrouw Post was op reis geweest naar de Filipijnen en deed verslag van haar belevingen.

Ontken de Winter feest

Op 17 november was het weer tijd voor B.I.L.-feest. Ik moet bekennen dat ik er al een tijdje naar uit keek, natuurlijk omdat we mede als activiteiten commissie dit feest op poten hebben gezet. Daar komt nog eens bij dat het ook een uiterst leuk thema was. Eerlijk, wie heeft er nou zin in de winter? Het feest kwam wat rustig op gang, rond een uurtje of 0:00 uur ging het helemaal los. Overal waar ik keek zag ik Hawaï kettingen en zomerse outfits. We hadden zowaar een tropisch eiland te midden van het barre en koude Nederland weten te creëren.

Eerstejaarsexcursie ABN AMRO

De excursie naar de ABN in Den Haag stond op 24 november 2011 op de planning. Om 9 uur moest iedereen verzamelen bij Leiden centraal. Toen Johannes en ik eindelijk hadden bepaald welke trein we zouden nemen zijn we naar Den Haag vertrokken. Eenmaal aangekomen in Den Haag maakten we een frisse wandeling naar de ABN. Toen we bij het kantoor aankwamen mochten we direct naar binnen en werden we naar een soort presentatiezaal geleid. Daar namen we plaats en één van de eerste dingen die tegen ons werd gezegd, of eerder op het hart werd gedrukt, dat alles wat gezegd werd binnen de vier muren van het presentatie zaaltje moesten blijven. Veel over de inhoud kan ik dus niet kwijt. Wat er werd besproken ging letterlijk over de stof die we behandelen met inleiding Economie, dus dit was mooi meegenomen. Verder ging het erg in op de actualiteit, de commissie de Wit doet namelijk op dit moment onderzoek naar de overname van ABN AMRO en de Fortis bank. Dagelijks staat er wel wat over in de krant wat weer over de gesprekstof gaat van ons gesprek bij de ABN, erg interessant om hier nog steeds over te lezen. Eén van de dingen die het meest opviel was het feit dat we voorlichting kregen van twee ex-B.I.L. bestuursleden die beiden voor de ABN werken. Zij konden ons precies vertellen hoe zij vanaf de opleiding Bestuurskunde terecht kwamen bij de ABN AMRO. Het was dus zeker de moeite waard om bij te zijn!

Brainstormavond

De brainstormavond vond de avond van 24 november plaats in de bovenzaal van de Einstein. De avond stond erg in het teken van de toekomst van de B.I.L., door de aankomende verhuizing naar Den Haag. De B.I.L. is benaderd door de campus van Den Haag om het initiatief te nemen tot het vormen van een faculteitsvereniging. Dit roept natuurlijk een boel vragen op en die werden dan ook volop gesteld die avond. Als de B.I.L. een faculteitsvereniging wordt behoudt het dan haar karakter? Wat gebeurt er als we niet een faculteitsvereniging worden, heeft de B.I.L. dan helemaal geen inspraak meer?

Verder was het fijn om de kans te hebben om mee te mogen denken over de B.I.L. Je merkte wel als eerstejaars dat er wat kennis ontbrak over de vereniging, maar uiteindelijk hebben deze veranderingen effect op de langere termijn. Veel leden die nu eerstejaars zijn, krijgen dus met de verhuizing en de veranderingen te maken. Het was een geladen avond, niet iedereen was het eens met bepaalde standpunten er werd daarom soms flink gediscussieerd. Bij de volgende ALV zullen we meer weten over de kwestie Den Haag.

De volgende twee activiteiten zijn georganiseerd door de Acquisitie & Alumni commissie en worden beschreven door Vera Voogd.

Bedrijvenborrel Acestes

Donderdag 20 oktober vond de bedrijvenborrel met Acestes plaats in café L'esperance. Acestes is een onafhankelijk Nederlands adviesbureau dat in

2005 is gestart. Acestes ondersteunt en adviseert overheidsinstanties bij hun strategievorming, hun beleidsontwikkeling en hun organisatieontwikkeling. Acestes werd vertegenwoordigd door 5 man sterk, waaronder René Hiemstra, oud B.I.L. lid en directeur van Acestes.

Onder het genot van een drankje en een heerlijke bitterbal werd besproken hoe het werken bij Acestes werd ervaren. Na een korte presentatie was er gelegenheid om in gesprek te treden met één van de werknemers van Acestes. De mensen van Acestes namen uitgebreid de tijd om onze vragen zo goed mogelijk te beantwoorden. Voor studenten die geïnteresseerd waren in stages was deze activiteit dan ook een goede gelegenheid om in contact te komen met het bedrijf.

Bedrijvendiner Accenture

In Restaurant Kitch& vond 8 december het bedrijvendiner met Accenture plaats. Accenture is één van de grootste wereldwijd opererende consultancy bedrijven. Het bedrijf heeft ongeveer 236.000 werknemers. Dat maakt het een

interessant bedrijf voor bestuurskundigen.

Tijdens het diner genoten we van drie gangen. Als hoofdgerecht hadden we keuze uit een heerlijk livar haasje of een scholfilet. De groep werd verdeeld over vier tafels. Elke tafel bevond zich in het gezelschap van één van de werknemers van Accenture. Daaronder bevond zich ook oud B.I.L. lid Joost van der Burg, werkzaam als manager bij Accenture. Hij kon dus goed vertellen wat bestuurskundigen voor Accenture betekenen. Tijdens elke gang wisselden de werknemers van Accenture van tafel. Tijdens elke gang werd dus het werken bij het bedrijf vanuit een bepaalde functie belicht waardoor er een veelzijdig beeld werd geschetst. Van iemand die ongeveer één jaar bij Accenture werkzaam was tot iemand die al jaren bij Accenture werkte. Al met al zijn we veel te weten gekomen over Accenture en hebben we heerlijk gegeten. ■

Terug in de tijd met Charlotte Peijpers-Kerner

door Malissa Voordenhout

Drs. Charlotte Peijpers-Kerner is in 1998 begonnen met de studie Bestuurskunde in Leiden. Tijdens haar studie is zij al gaan werken bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). In dit interview vertelt zij meer over haar studievervingen en haar huidige werkzaamheden als Project-/Programmamanager bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Weet je nog waarom je voor Bestuurskunde hebt gekozen?

Al vrij snel wist ik dat ik Bestuurskunde wilde gaan studeren. Ik heb nooit spijt of enige twijfels gehad bij deze beslissing. In de 2de klas van de mijn middelbare school heb ik een bezoek gebracht aan de Tweede Kamer en raakte ik erg gefascineerd door het wel en wee rondom het Binnenhof. Vanaf dat moment heeft het 'Haagsche' mij altijd erg geboeid. De bestuurskunde is een wetenschap die probeert kennis van verschillende disciplines (economie, politicologie, rechten, sociologie) te integreren en toe te passen op het openbaar bestuur. Vooral door de combinatie van allerlei vakken is mijn keuze op bestuurskunde gevallen. Ook vond ik het heel boeiend dat de studie bestuurskunde altijd zo actueel is, dagelijks verschijnt een grote hoeveelheid nieuwsartikelen (Europees, nationaal, lokaal) die direct kan worden beschouwd vanuit een bestuurskundig perspectief. Daarnaast wil ik van jongs af aan burgemeester worden, dus ik dacht: "een studie bestuurskunde sluit daar goed bij aan!"

Waarom heb je voor Bestuurskunde in Leiden gekozen?

Opeen open dag van de studie Bestuurskunde volgde ik een bevlogen college van Prof. dr. Paul 't Hart en vanaf dat moment was de opleiding Bestuurskunde in Leiden mijn eerste keuze. Daarnaast waren er in die tijd ook net cijfers gepubliceerd over gunstige arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerde bestuurskundigen. Dit heeft voor mij ook zeker een rol gespeeld voor mijn keuze voor deze studie, want een goede baan vinden na mijn studie vond

ik erg belangrijk. Natuurlijk sprak Leiden als historische Universiteitsstad met een bruisend studentenleven mij ook erg aan.

Had je een duidelijk doel voor ogen na je studie?

Niet zozeer bij welke organisatie ik wilde gaan werken, maar wel dat ik graag bij 'Het Rijk' aan de slag wilde gaan. De studie richt zich op bestuurlijke vraagstukken die veelal betrekking hebben op maatschappelijke problemen. Tijdens mijn studie keek ik er erg naar uit om alle opgedane theoretische kennis op het gebied van bestuurlijke vraagstukken, daadwerkelijk toe te gaan passen in de praktijk.

Was je actief bij de BIL?

Ik was natuurlijk lid van de B.I.L. Het eerstejaars weekend op camping 'Reeuwijkse Hout' kan ik mij nog goed herinneren. Daarnaast zat ik in verschillende commissies zoals de Almanakcommissie, Bestuurskundige Evaluatiecommissie (B.E.L) en de Lustrumcommissie in 2000. Ook zat ik in het eerste bestuur van het Landelijk Congres der Bestuurskunde (LCB). Het nieuwe tweedaagse congres ontstaat door een fusie van het Landelijke bestuurskunde dag (LBD) en de Landelijke onderzoeksdag (LOD). Het is de B.I.L. die in die tijd besloot deze congressen te bundelen tot een groot LCB-congres. Als bestuur waren wij super trots op wat we hadden neergezet. Een tweedaags congres op een geweldige locatie met goede sprekers! Leuk om te zien dat het LCB nog steeds bestaat en verder is geprofessionaliseerd en is uitgegroeid tot een van de grote bestuurskundige congressen.

Aan welke activiteit tijdens bij de BIL heb je de leukste herinneringen?

Ik vond de studiereizen toch wel heel gaaf. Ik ben naar Washington D.C en Boedapest en Praag geweest. De mooiste herinnering was wel toen wij een lezing kregen van Twan Huys en zijn cameraman voor het Capitool over de ins en outs van hun werkzaamheden in Washington D.C. Twan was daar correspondent voor het NOS journaal.

Was je buiten je studie actief in Leiden?

Ik was ook lid van de studentenvereniging L.S.V.Minerva. Drie van mijn clubgenootjes

studeerden ook bestuurskunde, dus wij zochten elkaar ook veel op op FSW. Bij Minerva zat ik in het bestuur van Carroussel (paardrijvereniging). Je had bij Minerva sowieso veel mogelijkheden om ervaring op te doen in verschillende besturen.

In de zomermaanden ging ik altijd naar Spanje en Frankrijk als begeleider van zomerkampen voor pubers. Geweldig tijd waar ik als begeleider veel verantwoordelijkheid kreeg om het zomerkamp in goede banen te leiden. Ook had ik een bijbaan in de Bijenkorf in Amsterdam. Daar heb ik op het commerciële en zakelijke vlak veel ervaring opgedaan, waar ik tijdens mijn huidige werkzaamheden nog steeds profijt van heb.

Wat heb je van de studie Bestuurskunde meegekregen?

Als ik aan de studie terugdenk, dan heb ik 4 waardevolle ervaringen meegekregen waar ik in mijn huidige werkzaamheden dagelijks nog steeds veel profijt van heb.

Het werken in teamverband kwam al snel aan de orde bij de opdrachten die in een team moesten worden uitgevoerd tijdens de werkcolleges. Voor veel vakken moesten er papers worden geschreven en opdrachten worden uitgevoerd. Je werd dus ook als snel getraind in het zelfstandig kunnen uitvoeren van opdrachten. Het ontwikkelen van goede schriftelijke en mondelinge uitdrukkingsvaardigheden kwam ook nadrukkelijk aan de orde tijdens de studie. Het goed schrijven werd getraind, omdat tijdens het schrijven van de vele papers je continu werd gestimuleerd en gedwongen kernachtig te formuleren en je standpunten helder te formuleren.

Ten slotte leerde je hoofd- en bijzaken te onderscheiden in de hoeveelheid informatie die je tijdens je studie kreeg aangeboden.

Wat ben je na je studie gaan doen?

In 2003 toen ik de meeste vakken had afgerond, ben ik gaan werken bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Hier heb ik ook mijn afstudeerscriptie geschreven.

Een studiegenoot attendeerde mij erop dat ze bij de IND een beleidsmedewerker zochten. Een dag later had ik een sollicitatiegesprek en werd ik aangenomen.

Ik hield mij bij de IND voornamelijk bezig met het (verder) ontwikkelen van beleidsvoorstellen op het terrein van vreemdelingenbeleid in samenwerking met de beleidsdirectie van Justitie en andere betrokkenen zoals het COA, vreemdelingenpolitie en gemeenten. Het opstellen van beleidsadviezen,

beleidsnota's, beantwoorden van vragen uit de Tweede Kamer en het voorbereiden van werkbezoeken van de Minister en/of Staatssecretaris van Justitie behoorde ook tot mijn werkzaamheden. Sinds de zomer van 2008 stapte ik binnen Justitie van de uitvoering over naar het bestuursdepartement en ik ging van beleid naar organisatieverandering. Ik ben gaan werken als programmacoördinator bij het programmabureau een Kleinere en Beter Justitie dat werkte aan een Justitiebreed verandertraject - in structuur én cultuur.

Wat houdt je huidige functie precies in?

Momenteel werk ik als project-/Programmamanager bij het Project-, Programma- en AdviesCentrum (PPAC) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Het PPAC van Veiligheid en Justitie is een intern team van flexibel in te zetten projectmanagers, programmamanagers en projectsecretarissen. Het PPAC wil projectmatig en programmatisch werken binnen Veiligheid en Justitie stimuleren en ondersteunen. Steeds meer taken worden namelijk binnen het Ministerie als project of programma uitgevoerd. Op basis van de principes van project- en programmamanagement helpt PPAC onze opdrachtgevers hun doelen en resultaten te bereiken. Deze manier van werken is effectief en efficiënt.

Er wordt op doel- en planmatige wijze naar een vooraf geformuleerd doel en resultaat toegewerkt. Bovendien biedt deze werkwijze mogelijkheden om boven vaste departementale indelingen uit te stijgen. Een programma- of projectteam kan namelijk bestaan uit teamleden uit alle benodigde Veiligheid en Justitie onderdelen. Dit leidt ertoe dat traditionele werkpatronen worden doorbroken. Zo kunnen innovatieve oplossingen worden gevonden. Het type opdrachten waar ik mij graag mee bezig bezighoudt, zijn opdrachten die zich begeven op het snijvlak beleid-uitvoering en organisatieverandering.

Mijn kracht ligt in het verbinden van de inhoud, het proces en de mensen uit de organisatie. Dit zijn dan ook mijn belangrijkste drijfveren om als projectleider aan de slag te gaan.

Van de zomer heb ik een project afgerond bij de Dienst Justis (Justitiële uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit en Screening) Ik was verantwoordelijk voor het implementatietraject waarin alle taxichauffeurs permanent worden gescreend. Momenteel voer ik weer een opdracht uit bij Dienst Justis, maar deze opdracht richt zich meer op het snijvlak business-ICT. Kortom, allemaal heel erg afwisselend en dat spreekt mij zo enorm aan in mijn huidige functie als projectleider bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie. >

"Leuk om te zien dat het LCB nog steeds bestaat en verder is geprofessionaliseerd en is uitgegroeid tot een van de grote bestuurskundige congressen"

Welke vakken sluiten volgens jou aan op je huidige functie?

De vakken Organisatie en Management en Beleid sluiten het meest aan bij mijn huidige functie. Het vak Organisatie en Management biedt kennis

"Het type opdrachten waar ik mij graag mee bezig bezighoudt, zijn opdrachten die zich begeven op het snijvlak beleid-uitvoering en organisatieverandering"

van en inzicht in theorieën over organisatie en management die relevant zijn voor de publieke sector. Ook komen klassieke begrippen, modellen en benaderingen van organisatie en management aan de orde.

Tijdens het vak Beleid I heb ik onder andere het boek van Howlett & Ramsch 'Studying Public Policy: policy cycles and policy subsystems' gelezen. Toen ik nog beleidsmedewerker bij de IND was, heb ik regelmatig dit boek erbij gepakt als het gaat om de

theorie rondom een beleidscyclus.

Zijn er ook aspecten die je hebt gemist tijdens je studie?

Ik heb niet echt iets gemist tijdens de studie. Wel ben ik altijd erg geïnteresseerd geweest in het gedrag van mensen in (arbeids)organisaties en in groepen Vandaar dat ik tijdens mijn studie het keuzevak arbeids- en organisatiepsychologie heb gevolgd.

Hoe kijk je nu terug op je studententijd?

Als een van de mooiste en leerzaamste fases uit mijn leven. Er waren heel veel mogelijkheden om jezelf te ontwikkelen en te ontplooiën op wetenschappelijk- en sociaal gebied.

Ben je nog betrokken bij de studie Bestuurskunde?

Met ingang van 2011 heeft het Instituut Bestuurskunde een alumniraad ingesteld. Ik ben lid van deze raad. Het streven is om een raad samen te stellen waar alumni uit verschillende jaren zijn vertegenwoordigd. Ik vind het heel leuk en interessant om met een aantal oud-bestuurskundigen te praten en mee te denken over o.a. ontwikkelingen rondom het instituut en de opleiding, de arbeidsmarktperspectieven voor jonge bestuurskundigen en activiteiten voor alumni en het Instituut Bestuurskunde van eventuele adviezen te voorzien.

Wat zou je mee willen geven aan de huidige studenten?

Je bent zelf de architect van je eigen loopbaan! Begin al tijdens je studie na te denken wat je een leuk en interessant werkgebied lijkt. Ga stage lopen, zoek een bijbaantje dat aansluit bij je studie, praat met verschillende werkgevers, gebruik social media om contacten te leggen en bereid je op deze manier al voor op arbeidsmarkt. Zo leg je al tijdens je studie een fundament voor je toekomstige loopbaan als bestuurskundige. ■

Bent u in Leiden afgestudeerd als bestuurskundige maar nog geen alumnuslid van de B.I.L.? Vul de alumnus lidmaatschapskaart in de B.I.L.-kamer in of stuur een e-mail naar secretaris@bilboard.nl.

Kent u nog oud-studiegenoten die nog geen alumnuslid zijn? Stel hen dan op de hoogte van de voordelen van het alumnus lidmaatschap!

DAGELIJKS GEOPEND VOOR
LUNCH, DINER EN BORREL

3 gangen keuzemenu € 21,95

Smakelijke dagschotel € 8,95

**Zondag en Maandag
Thaise Keuken**

**Sfeervolle bovenzaal voor
diners, borrels en bruiloften**

*tot ziens, tot **EINSTEIN***

NIEUWE RIJN 19 LEIDEN

071 - 5125370

mail@einstein.nu

Jouw studievereniging
wil het je zo voordelig en
makkelijk mogelijk maken.
Dus hebben ze een
boekenleverancier
die daarbij past.

STUDY
STORE

Jouw studievereniging werkt
nauw samen met studystore.
En dat heeft zo z'n voordelen.
Doordat we snugger te werk
gaan, kunnen we jouw
complete boekenpakket
snel aanbieden tegen een
scherpe prijs.

www.studystore.nl